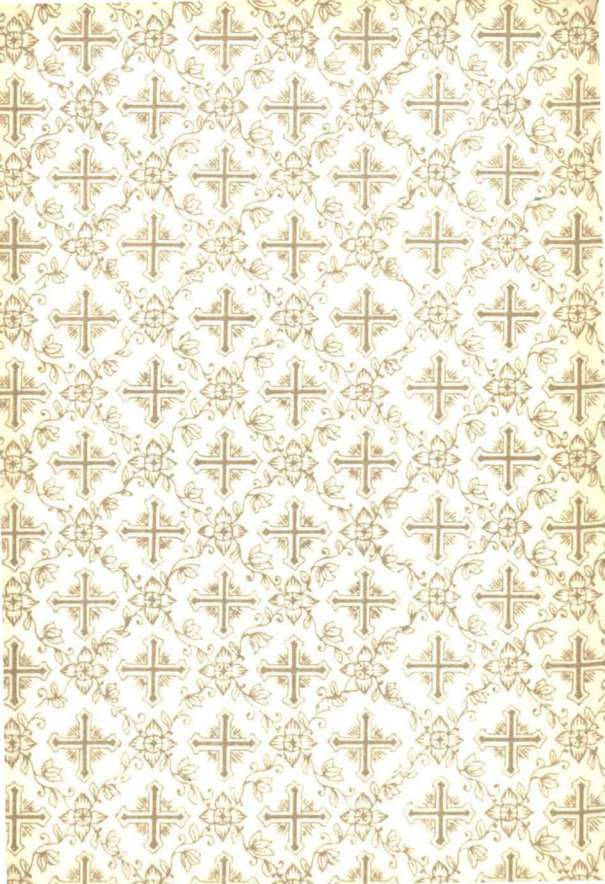
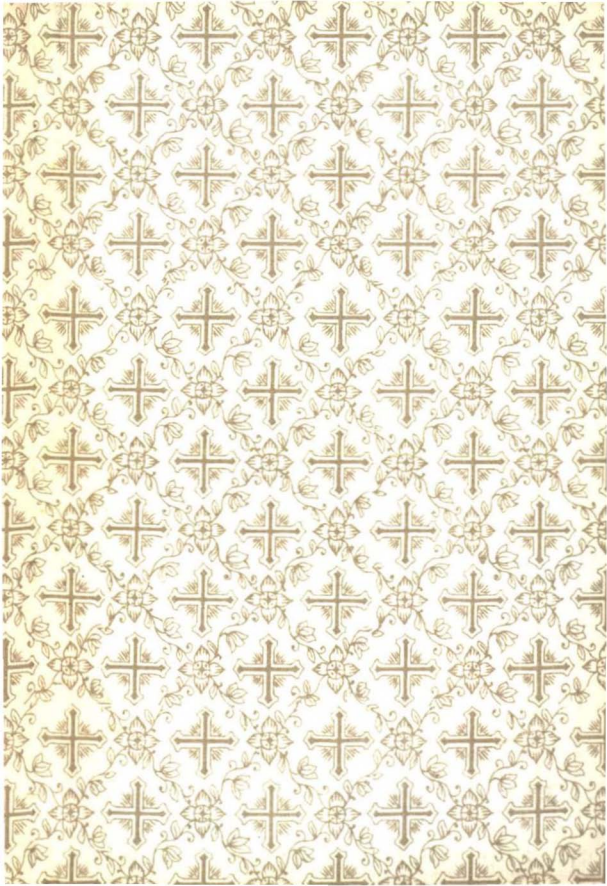

VADEMEKUM

VAGY

AZ ANGOLKISASSZONYOK

B. M. V. INTÉZETÉNEK

LEGDRÁGÁBB KINCSE

BUDAPEST, 1940.

K O R D A R. T. N Y O M D Á J A

Kiadja az Angolkisasszonyok B. M. V. Intézete.

**A szerzetesi élet szabályai,
amelyeket mindenkinek meg kell
tartania.**

Habár Isten, a mi Teremtőnk és Urunk, Aki minket végtelen bölcsességéből és jóságából ebbe az intézetbe meghívott és Aki éppen olyan biztosan a kegyelmet is megadja, hogy hivatásunkat betölthessük és jöllehet a szeretet és odaadás belső törvénye, amelyet a Szentlélek szokott a szívekbe vésni, hatásosabban fog arra rásegíteni, mint bármilyen más külső szabályzat, mégis, mivel az isteni Gondviselés szeretetteljes vezetése a teremtmények közreműködését kívánja és minden jól rendezett társulatnak szüksége van biztos előírásokra, azért szüksé-

gesnek tartottuk, hogy intézetünknek szabályzatot adjunk, amely kitűzött célunk elérésében vezetőnk és segítőnk legyen.

I.

Az intézet céljáról.

1. Intézetünk célja abban áll, hogy tagjai az isteni kegyelem segítségével nemcsak saját lelkük üdvözítésén és tökéletesítésén munkálkodnak, hanem ugyanezen kegyelem támogatásával felebarátjuk üdvének és lelki előmenetelének szentelik magukat főleg a leányifjúság tanításával és nevelésével.

2. Hogy ezt a célt könnyebben elérhessék, válasszák mindnyájan pártfogójuknak és anyjuknak a mennyország dicsőséges Királynőjét, az emberiség megváltásának

legkiválóbb munkatársát, Őt egész szívükből szeressék és tiszteljék s minden ügyükben forduljanak hozzá gyermeki bizalommal.

3. Mindnyájan legyenek készen arra, hogy a főnöknőnek mindig és mindenütt teljes készséggel és alázattal engedelmeskedjenek mindenben, amit ő Isten nagyobb dicsőségére, a felebarát üdvére, a szabályok és törvények megtartására az Úrban kívánatosnak és hasznosnak tart.

4. Méltányos okokból és Isten tökéletesebb szolgálatára való tekintettel a külső életmód a többi keresztény életéhez hasonló; nem kötelez szabályszerű vezeklésre, kivéve a pénteki megtartóztatást, mely Krisztus szenvedésének tiszteletére régóta szokásos. Azonban mindenki vállalhat magára a gyónató vagy főnöknő engedélyével vagy jóváhagyásával vezeklése-

ket, melyeket az erényekben való gyarapodásra alkalmasaknak tart.

5. Akit az intézet egyik osztályába beosztottak, ne vágyódjék a másikba, hanem igyekezzék abban Istennek szolgálni, Őt megdicsőíteni s így a tökéletességet elérni. Azért azoknak, akiket házimunkákra vettek fel, nem szabad a főnöknő határozott beleegyezése nélkül finomabb munkákat tanulniok.

II.

A lelkiismeret tisztaságáról.

6. Gondolják meg jól, mily magasztos állapot az, amelybe Isten őket meghívta; éppen azért legbuzgóbb törekvésük legyen, hogy lelkük tökéletes tisztasága és szépsége által Isten előtt mindinkább kedvesebbek legyenek és

magukat minden szándékos bűnteljes kerülése által különös szeretetére méltókká tegyék.

7. A rendetlen kívánság minden rossznak gyökere, fáradozzanak tehát mindnyájan komolyan azon, hogy azt szívükből mindinkább kiirtsák. Krisztus tanácsa szerint mondjanak le szüleik, rokonaik és más teremtmények iránt minden csupán érzéki és természetes hajlamról s csak oly vonzalommal viseltessenek velük szemben, melyet a jól rendezett szeretet kíván, mert hiszen ők a világnak és az önszeretetnek meghaltak, kizárólag Krisztusért, a mi Urunkért élnek, Aki ezentúl atyjuk, anyjuk, fivérük és nővérük lesz.

8. Gyónjanak hetenként legalább egyszer és vegyék magukhoz a legméltóságosabb Oltáriszentséget a gyóntató jóváhagyása szerint. Ha a lelkivezető nem hatá-

roz másként, végezzen mindenki mindjárt belépése után általános gyónást egész életéről s azután évenként kétszer, a fogadalom-újítás idején, az utolsótól kezdve. Bár az előjárók a lehetőség szerint két vagy több gyóntatóról gondoskodnak, mégis igyekezzék mindenki állandóan a már egyszer választott lelkiatyánál gyónni, hogy lelke előtte egészen nyílt és ismert legyen.

9. Mindnyájan végezzenek napjában kétszer általános lelkiismeretvizsgálatot és hasonló buzgalommal részleteset, amely szerfölött hathatós eszköze a hibáktól való megszabadulásnak és az erények elsajátításának.

10. A nagyobb lelki haladás, különösen az önmegalázás és aláztosság szempontjából vegye mindenki szívesen, ha hibáit, fogyat-

kozásait és általában mindent, amit rajta bárki észrevesz vagy tapasztal, az előjárónak tudomására hozza; kivételt azok a hibák képeznek, melyekre az evangéliumi parancs áll: „Ha testvéred ellened vétkezett, menj és beszélj vele négy szem között.”

Vegyék mindnyájan jó néven, ha megintik őket és legyenek készen mások javításán közreműködni és azok hibáit közölni, különösen ha a főnöknő, aki felelős értük, Isten nagyobb dicsőségére parancsolja vagy aziránt kérdezősködik. E mellett azonban őrizzék meg a köteles szeretetet és nagyrabecsülést s csak a lelkiekben való nagyobb haladás legyen indítóokuk.

11. Fogadja és végezze mindenki a reá rótt vezeklést jóakarattal, illő alázattal, a javulás és nagyobb tökéletesség vágyával akkor is, ha

el nem követett hibáért kapta volna.

12. Ne titkoljanak el semmiféle kísértést sem, hanem tárják fel a gyóntató előtt; sőt mindnyájan szívből kívánják, hogy egész lelkük teljesen nyitva legyen előtte; ne csak hibáikat tárják fel, hanem vezekléseiket, önmegtágadásaikat, áhítat- és erénygyakorlataikat is, azzal a tiszta szándékkal és őszinte vágygal, hogy ha letértek volna a helyes útról, oda őket visszavezesse, nem akarván saját akaratukat követni, hacsak nem egyezik annak ítéletével, aki számukra Krisztus Urunk helyettese.

Azért alázattal és őszintén tárják fel lelkiállapotukat 6 hónaponként a gyóntató atyának a gyógyási vagy hivatali titok terhe alatt, vagy ahogy nekik jobban tetszik

és nagyobb vigasztalásukra szolgál.

13. Előzzék meg a kísértéseket annak ellenkezőjét célzó eszközökkel. Pl. ha valakiről észreveszik, hogy kevélységre hajló, akkor jelentéktelenebb dolgokkal foglalkoztassák, amelyek megalázására hasznosnak látszanak; hasonló módon küzdjenek a lélek többi rendetlen hajlamai ellen is.

14. Akinek rendtársnője súlyos kísértéséről tudomása van, figyelmeztesse a főnöknőt vagy a gyónatót, hogy anyai, illetőleg atyai részvétükkel és körültekintésükkel a szorongatott lelket alkalmas eszközzel segíthessék.

III.

Az erényekről.

15. Törekedjenek mindnyájan állhatatos buzgalommal arra, hogy semmit se hagyjanak figyelmen kívül, amivel tökéletességre juthatnak; ezt a célt a szent szabályok és törvények pontos megtartásával s az Intézet sajátos életmódjával érhetik el legjobban.

16. Törekedjenek mindnyájan valódi és tökéletes erényekre és ápolják buzgón a lelki életet, azaz az erős meggyőződéssel, hogy ebben nagyobb érték rejlik, mint a tudományban és más tisztán természetes és emberi jelességekben. Mert a bensőség ápolása az, amelyből kitűzött célunk eléréséhez szükséges külső eszközök értéküket nyerik.

17. Törekedjenek mindnyájan

arra, hogy Krisztus példája állandóan szemük előtt legyen és igyekezzének minden erejükből hozzá hasonlóvá válni. Azért necsak félig-meddig, hanem egészen és határozottan vessenek meg mindent, amit a világ szeret és óhajt, ezzel szemben fogadják és kívánják teljes szívükből mindazt, amit Krisztus, a mi Urunk, szeretett és magának választott. Mert valamint a világ fiai, a világ elveit követve, a megtisztelő állásokat, hírnevet és a nagy tekintélyt szeretik itt a földön és erre a világ tanítása szerint teljes buzgósággal törek-szenek, éppúgy azok, akik a lelki életben előre haladnak és Krisztust, a mi Urunkat komolyan követik, nagyrabecsülésüket és égő vágyukat ezeknek az áljavaknak épp ellenkezőjére irányítják. Ugyan-is Urunk iránt való szeretetből és

tiszteletből az ő ruháját és díszjeleit akarják viselni úgyannyira, hogy amennyiben az isteni Főlség megsértése és a felebarát vétke nélkül történhetik, szívesen szenvednek megvetést, hamis vádakat és igazságtalanságokat, sőt azt is, hogy eszteleneknek tartsák őket, a nélkül azonban, hogy maguk erre okot szolgáltatnának; mind-ezt azon szándékból és vágyból, hogy Teremtőnkhez és Urunkhoz, Jézus Krisztushoz némileg hasonlók legyenek, őt utánozzák, az ő ruháját és díszjeleit viseljék. Mert hiszen ő maga is viselte ezeket a mi lelki hasznunkra, példát adva nekünk, hogy mindenben, amennyire az isteni kegyelemmel csak lehetséges, hozzá hasonlókká legyünk s kövessük őt, aki az igaz út, mely az embereket az életre vezeti.

18. Hogy azonban a lelki élet-

nek ezt az értékes fokát elérjék, törekedjenek mindnyájan a legbuzgóbban minél nagyobb öngyőzésre és lehetőleg állandó önmegtagadásra az Úrban. Azért szükséges, hogy megalázó és alacsony munkák végzésében, ha ilyenekkel bízzák meg, éppen azokat vállalják legkészségesebben, amelyektől az érzéki természet legjobban idegenkedik.

19. Törekedjenek mindnyájan arra, hogy szándékuk tiszta és céljuk helyes legyen, nemcsak hivatásukat tekintve általában, hanem mindenegyes dologban is. E mellett minden igyekezetük arra irányuljon, hogy Istennek önmagáért szolgáljanak és tetszésére törekedjenek, valamint azért a szeretetért és túláradó jótéteményekért, amelyekkel minket jószágában már előre elhalmozott.

20. A lelki életben rendkívül

hasznos, ha a lehető legnagyobb odaadással végzik azokat a munkákat, amelyeknél az alázatosság és szeretet gyakorlására több az alkalom, mert az isteni szeretet olaja csak az alázatosság edényébe ömlik.

IV.

Az ájtatosságról.

21. Mindnyájan törekedjenek az Istentől kapott kegyelem mértéke szerint igazi ájtatosságra s ezért az imára, elmélkedésre és lelki olvasásra kijelölt időt teljes buzgósággal használják fel az Úrban. A szentmisén mindennap nagy tisztelettel vegyenek részt s, a szentbeszédet figyelemmel s lelki haszon után való vágygal hallgassák.

22. A lelkigyakorlatokban óva-

kodjanak a gonoszlélek ámitásától s igyekezzenek védekezni minden kísértés ellen és ismerjék jól az azok legyőzésére szolgáló eszközöket.

V.

A fogadalmakról általában.

23. Hivatásunk céljának, az isteni szeretet tökéletes elérésének leghatásosabb eszköze a szegénység, tisztaság, engedelmesség hármassága. Azért mindazoknak, akik intézetünkbe belépnek, e fogadalmakat le kell tenniük és mint életmódunk hármasságát sértetlenül kell megőrizniük a nélkül, hogy bármit is megengedjenek, ami azt valamiképen csorbíthatná vagy megsérthetné.

24. Mindazok, akik az ujoncidőt elvégezték, fogadalmaikat éven-

ként kétszer nyilvánosan megújítják s erre háromnapos lelki magánnyal készülnek.

VI.

A szegénységről.

25. Szeressék mindnyájan a szegénységet mint édesanyjukat s a szent okosság szabályai szerint érezzék adandó alkalommal egyes hatásait. Semmit sem használhatnak tulajdonuk gyanánt, semmit sem kölcsönözhetnek vagy fogadhatnak el, sem nem rendelkezhetnek bármi fölött a főnöknő tudta és akarata nélkül.

26. A táplálék és a ruházat szegényekhez illő legyen, sőt nagyobb önmehtagadás s a lelki életben való előhaladás céljából mindenki akkor is elégedjék meg, ha

a házban a legrosszabbat éppen ő kapja.

27. Mindnyájan tudják, hogy ingyen kell adniok, amit ingyen kaptak. Ezért ne fogadjanak el semmiféle adományt, amely végzett munkájuk fizetésének látszhatnék, hogy így Isten szolgálatában nagyobb szabadsággal működjenek és embertársaik épülésére szolgáljanak.

28. Senki sem tarthat magánál pénzt, másvalakinél pedig sem pénzt, sem más egyebet nem helyezhet letétbe.

29. Könyveket csak engedéllyel tarthatnak maguknál, az engedéllyel használtakba pedig semmit ne írjanak és semmiféle jelet ne tegyenek.

30. A főnöknő engedélye nélkül senki sem vihet el valamit a házból vagy más szobájából saját használatára és önmaga vagy más

számára külsőktől sem fogadhat el semmit. Senki se zárja be szobáját úgy, hogy kívülről kinyitható ne legyen s ne tartsa szekrényét vagy más egyébét zárva.

31. Ha valaki egyik helyről a másikra utazik, semmit sem vihet magával a főnöknő engedélye nélkül.

32. Legyenek mindnyájan készek alamizsnát kérni, ha az engedelmesség vagy szükség úgy kívánja.

VII.

A tisztaságról.

33. A tisztaság fogadalma nem szorul magyarázatra, azt a leg-tökéletesebben kell megtartani. Mindenki arra törekedjék, hogy testi és lelki tisztaságával a szent angyalokat utánozza.

34. Teljes komolysággal törekedjék mindenki arra, hogy érzékei kapuit, különösen szemeit, minden rendetlenségtől megőrizze. Tréfából se érintsék egymást, kivéve a testvéri szeretet jeléül, a helyi szokás szerint, ha valamelyikük elutazik vagy megérkezik.

VIII.

Az engedelmességről.

35. A lelki haladásra mindenekelőtt hasznos, sőt nagyon szükséges, hogy mindnyájan tökéletes engedelmességre törekedjenek, amennyiben a főnöknőt, bárki legyen is az, mint Krisztus Urunk helyettesét tekintik, iránta benső tisztelettel és szeretettel viseltetnek és rendelkezéseinek, habár azok nehezek és az érzéki természettel ellenkeznek, tökéletesen, vonakodás nélkül, erős lelkülettel

és köteles alázattal, mentegetődzés és ellentmondás nélkül nemcsak külsőleg tesznek eleget, hanem komolyan törekszenek belső odaadásra és saját akaratuk és ítéletük megtagadására. Igyekezzenek akaratukat és ítéletüket mindenben, ami nem nyilvánvalóan véték, a főnöknő akaratával és ítéletével tökéletes összhangba hozni. A főnöknő akarata és ítélete szolgáljon az ő akaratuk és ítéletük zsinórmértékéül, hogy ez minden jóakarat és ítélet első és legfőbb zsinórmértékével, vagyis az örök Jósággal és Bölcseséggel egyezzek meg.

36. Tökéletes engedelmességgel bízzák mindnyájan személyük fölött való rendelkezést és minden ügyüket a főnöknőre. Semmit se tartsanak előtte titokban és tárják fel előtte alázatosan a házi-rend, a szeretet s a szent szabály

ellen elkövetett külső hibáikat, ne szegüljenek és ne mondjanak el-
lent és semmikép se mutassák,
hogy saját ítéletük ellenkezik a
főnöknő nézetével. Az akarat és
ítélet e megegyezése által, vala-
mint a tökéletes alárendeltség se-
gítségével Isten szolgálatában job-
ban fognak előrehaladni és ki-
tartani.

37. Mindnyájan törekedjenek
nemcsak a köteles, hanem minden
egyéb dologban is pontos engedel-
mességgel kitűnni még akkor is,
ha a főnöknő akaratát nem kifeje-
zett parancsból, hanem csak jelek-
ből ismernék meg. E mellett a lélek
Istenre, Teremtőnkre és Urunkra
tekintsen, mert ő az, akinek ked-
véért az embereknek engedelmes-
kedik. Arra is gondot kell fordí-
taniok, hogy a szeretet szelleme,
nem pedig félelem és zavar ve-
zesse őket.

38. Mindnyájan tanúsítsanak főnöknőjük iránt köteles tiszteletet, ne üljenek jelenlétében és ne menjenek el mellette a tisztelet valamely jele nélkül. A főnöknővel nagy tisztelettel beszéljenek, az pedig, akit a főnöknő megszólít vagy rendreutasít, alázattal, közbeszólás nélkül hallgassa meg.

39. A főnöknő szavára és a csendgöndy jelére oly gyorsan engedelmeskedjenek, mintha Krisztus hangját hallanák s minden más foglalkozást, még a megkezdett betűt is hagyják befejezetlenül.

40. Rendtagjaink minden erejüket és igyekezetüket az Úrban arra irányítsák, hogy a szent engedelmesség, mind a kivitelben, mind az akarásban és értelemben mindig, minden tekintetben tökéletes legyen, amennyiben nagy gyorsasággal, lelki örömmel és állhatatossággal teljesítik azt, amit

nekik parancsolnak és minden ellenszegülő véleményt és nézetet bizonyos vak engedelmességgel megtagadnak.

41. Legyenek meggyőződve arról, hogy az engedelmesség alatt élőknek engednie kell, hogy az isteni Gondviselés a főnöknő által, mint a halottat, vezesse és kormányozza, akit bárhova vihetnek és akivel bárhogy bánhatnak, vagy mint az aggastyán botját, amely mindenütt és mindenben tetszésszerint szolgálatára áll annak, aki kezében tartja.

42. Ha valaki a konyhában teljesít szolgálatot, vagy a szakácsnőnek segít, engedelmeskedjék neki nagy alázattal mindabban, ami hivatalához tartozik. Egyáltalán nagyon fontos, hogy mindnyájan necsak egyedül a ház főnöknőjének, hanem a többi hivatalvezetőnek is engedelmeskedjenek, akik

hatalmukat az előljáróktól nyerik. Meg kell szokniok, hogy ne azt nézzék, kinek engedelmeskednek, hanem inkább arra irányítsák tekintetüket, kinek kedvéért engedelmeskednek, akinek tényleg minden előljáróban alávetik magukat és ez Krisztus, a mi Urunk.

43. Akinek levelet kell írnia, ezt csak engedéllyel teheti s a levelet nyitva kell a főnöknőnek vagy annak, akit a főnöknő ezzel megbízott, átadnia. Ha valaki levelet kap, azt előbb a főnöknőnek vagy helyettesének kell kézbesíteni. Ez elolvashatja és vagy átadja a címzettnek vagy nem, a szerint, amint azt annak nagyobb hasznára és Isten dicsőségére jónak találja. A főnöknő tudta nélkül senki se közvetítsen külsőktől házbelieknek vagy fordítva, megbízásokat vagy leveleket. Ezt a szabályt azonban nem kell alkal-

mazni azokban az esetekben, amelyekre a konstitúciók utalnak.

44. A házban senki se beszéljen külsőkkal a főnöknő általános vagy különös engedélye nélkül és másokat se hívjon hozzájuk.

45. Ha valakit valamely munkával megbíztak s akadály jön közbe, figyelmeztesse idejében az előjárók egyikét, hogy a dologról gondoskodhassék.

46. Senki se közölje külsőkkal azt, ami a házban történt vagy történni fog, kivéve, ha tudja, hogy a főnöknő azt helyesli. A konstitúciókat s egyéb idetartozó iratainkat se közöljék soha másokkal, a főnöknő kifejezett beleegyezése nélkül; lelki oktatást pedig sem házbelinek, sem világinak ne adjanak és ne küldjenek.

47. Senki se távozzék a házból, kivéve amikor a főnöknő azt jónak látja s avval a kísérelével, akit

a főnöknő kijelöl. Jövet és menet ne csöngessenek többször és erősebben, mint szükséges. Csak a rendes háziportán járjanak ki és be. Az éj beállta előtt mindnyájan legyenek otthon.

48. Senki se tudakozódjék kíváncsian az előjárók hivatali teendői után s erről beszéd közben véleményét ne nyilvánítsa, inkább önmagára és saját kötelességeire ügyeljen; amit pedig őrá vagy másról elrendelnek, vegye nyugodtan Isten kezéből.

49. A főnöknő engedélye nélkül senki se vállaljon semmiféle, még jámbor ügyet sem és ehhez ne ígérje szolgálatait, se készséget ne mutasson hozzá, másoktól se kérjen erre vonatkozólag tanácsot. De még inkább el kell utasítaniok világi és általában oly ügyeket, amelyek nem valók intézetünkhöz s a lelki életre károsak.

50. Ha valakinek az egyik előjáró valamit megtagadott, ne forduljon ugyanazzal a dologgal egy másikhoz a nélkül, hogy nyíltan ne közölné, mit határozott az első és miért tagadta meg kérését.

51. Ha valaki utazás közben olyan helyre ér, ahol az intézetnek rendháza van, ott szálljon meg s az ottani főnöknőnek éppúgy engedelmeskedjék, mint azok, akik ahhoz a házhoz tartoznak. Ha ügyek elintézése végett jött, ennek tanácsa és utasítása szerint járjon el, de mégis a saját főnöknője szándéka szerint.

52. A főnöknő engedélye nélkül senki se végezzen nyilvános vezeklést.

53. Betegség idején mindenki nagy pontossággal engedelmeskedjék nemcsak a lelki vezetőknek, hogy ezek lelküket irányít-

sák, hanem hasonló alázattal az orvosoknak és betegápolóknak is, hogy ezek testük ápolásáról gondoskodhassanak.

IX.

Az egyetértésről és szeretetről.

54. Lehetőség szerint egyetértünk és egyet mondjunk az Apostol szerint mindnyájan. Ezért kerüljük az ügyek elintézésére vonatkozó nézeteltérést, amely rendszeren a viszálykodás anyja és az egyetértés ellensége. Az egyetértést és az érületben való egyiséget a legnagyobb gonddal ápolják és semmit se tűrjenek, ami azzal ellenkezik. Ha az őszinte szeretet köteléke fűzi össze őket, sokkal jobban és hatásosabban dolgozhatnak Istenért és embertársaikért.

55. Az egyenetlenség különféle alkalmainak elhárítása végett mindnyájan óvakodjanak attól, hogy más nemzetekről kedvezőtlenül nyilatkozzanak; általános szeretet uralkodjék köztük, mely az Úrban minden nemzetet jóakarral karol át.

56. A lelki oktatásokban tárgyaljanak gyakran oly dolgokról, amelyek az önmegtagadásra, az erényekben való gyarapodásra és a teljes tökéletességre vonatkoznak; minderre kölcsönösen buzdítsák egymást, főkép pedig egyetértésre és testvéri szeretetre.

57. Azokat kivéve, akiket a főnöknő erre felhatalmazott, senki se parancsoljon másoknak és senkit rendre ne utasítson. Senki se avatkozzék más hivatalába, hanem inkább teljes buzgósággal a saját teendőivel foglalkozzék. Oly

helyiségekbe, melyek más hivatali teendőire vannak kijelölve, ne lépjen senki a főnöknő, vagy szükség esetén azon helyiség előjárójának engedélye nélkül.

58. Senki se bocsátkozzék más-sal szóvitába, hanem eltérő nézetek esetén és ha véleményük nyilvánítása tanácsosnak látszik, okaikat szerényen és szeretettel adják elő, egyedül azzal a szándékkal, hogy az igazság győzzön, nem pedig, hogy az illető kérdésben saját fölényüket érvényesítsék.

59. Mindenben juttassák és kívánják másnak az elsőbbséget, szívükben maguknál mindenkit többre becsüljenek, irántuk külső tiszteletet és nagyrabecsülést tanúsítsanak, amint azt a szerzetesi állapot megkívánja; mindenesetre egyszerűen és mértékkel, amint szerzetes személyekhez illik. Így

hozzájárulnak ahhoz, hogy a jámborságban mindnyájan gyarapodnak és Istent, Urunkat dicsőítik, Akinek képmását kell látniok minden rendtársnőjükből.

60. Ha az engedelmesség kívánja, a betegeknek szívesen és szeretettel szolgálnak, látogassák őket gyakrabban, de mérsékelt hangon beszéljenek, hogy ne legyenek terhükre. Oly dolgokról szóljanak, amelyek a betegek vigaszára és a környezet épülésére szolgálnak az Úrban.

61. A főnöknő általános vagy különös engedélye nélkül senki se menjen más szobájába; s ha valaki benn van, az ajtót ne nyissa ki addig, míg a kopogtatás után nem hallja: „Szabad!”

62. Az egymás iránt való bensőséges kapcsolat céljából, és hogy nagyobb segítségükre lehessenek azoknak, akikkel együtt

élnek, tanulják meg az ország nyelvét, amelyben tartózkodnak, hacsak nem hasznosabb ott az anyanyelvük.

X.

A szerénységről.

63. Mindnyájan különösen arra törekedjenek, hogy külső magatartásukon szerzetesi komolysággal párosult szerénység és alázatosság nyilvánuljon meg mások épülésére. Főleg a következőkre ügyeljenek:

64. Fejüket ne forgassák könnyelműen ide-oda, hanem szerzetesi mérséklettel, amikor szükséges; egyébként tartsák egyenesen, mérsékelt előrehajlással, a nélkül, hogy egyik vagy másik oldalra hajtanák.

65. Szemüket többnyire süssék

le, ne emeljék fel túlságosan s ne jártassák ide-oda.

66. Homlokukat ne ráncolják, hogy a külső vidámság, mint a belsőnek jele, látható legyen. Ajkukat ne szorítsák túlságosan össze, vagy ne tartsák nagyon nyitva.

67. Kezüket illő nyugalommal tartsák, hacsak nem kell azt járás közben a ruha csekély emelésére használniok.

68. Járásuk legyen mérsékelt, feltűnő gyorsaság nélkül, hacsak nem szükséges a sietés, de akkor is ügyeljenek az illem megőrzésére.

69. Ruházatuk legyen tiszta s szerzeteshez illő módon rendezett, senki se menjen ki a szobából, mielőtt illően felöltözködött.

70. A beszédben, mind szavukban, mind beszédük modorában

ügyeljenek a szerénységre és épülésre.

XI.

Az egészségről való gondoskodásról.

71. Valamint a test ápolásában a túlságos gond megrovást érdemel, éppúgy az Isten szolgálatában működő testi erő s egészség józan gondozása dicséretes és ezt mindenkinek gyakorolnia kell. Ha tehát valaki észreveszi, hogy valami ártalmára van, vagy a táplálék, ruházat, lakás, hivatal és foglalkozásban valami másra volna szüksége, figyelmeztesse a főnököt vagy akit a főnököt ezzel megbízott; e mellett azonban két dologra ügyeljen: először, mielőtt a dolgot jelenti, Isten előtt imában fontolja meg s ha az ima után is úgy véli, hogy meg kell tennie,

terjessze az ügyet a főnöknő elé; másodszor, miután a dolgot szóval, vagy hogy feledésbe ne menjen, írásban röviden közölte a főnöknővel, bízva azt egészen reá s már előre azt tartsa legjobbnak, amit az előljáró az Úrban határozni fog, a nélkül, hogy ahhoz tovább ragaszkodnék, vagy ügyét saját maga vagy mások által szorgalmazná.

72. Míg egyrészt nem tanácsos valakit annyi testi munkával túlhalmozni, hogy a szellem kimerüljön és a test kárt szenvedjen, másrészt azonban mérsékelt testi munka a testre és lélekre egyaránt hasznos és a szellemi munkával foglalkozók számára előnyös. Azért ajánlatos a szellemi munkát testi foglalkozással megszakítani és nem folytatni azt huzamosan, okos mérséklet nélkül.

73. A test sanyargatását virrasztással, bőjttel és más vezekléssel és szigorral okosság és mérték nélkül ne gyakorolják, mert könnyen kárt okoz és fontosabb jót akadályoz meg. Azért illő, hogy a gyóntató vagy a főnöknő előtt feltárják, amire e tekintetben vállalkoznak.

74. Asztalnál ügyeljenek arra, hogy a mértékletességet, szerénységet és illemet mindenben megtartsák; kezdjék az asztali áldással s fejezzék be hálaadással; és mindnyájan illő áhítattal s tisztelettel végezzék ezeket az imákat. Amíg a test étellel erősödik, a lélek is kapja meg táplálékát a lelki olvasmánnyal. Szokásos időn kívül ne egyenek és igyanak a főnöknő engedélye nélkül, sem a házban, sem a házon kívül.

75. A rekreáció vagy üdülés

idejét, amely az egészség fenntartására és a kölcsönös szeretet gyakorlására szolgál, töltsék mindnyájan lelkileg hasznos módon, mégpedig úgy, hogy a lélek túlságosan szabad társalgással buzgóságából ne veszítsen és nagyon el ne szórakozzék. Azért kerüljenek minden becsületbevágó és könnyelmű beszélgetést, külsőktől hallott világi híreket ne mondjanak el meggondolatlanul és haszon nélkül. Inkább szokjanak szerzetes személyekhez illő beszélgetésekhez, hogy így a külsőkkel való érintkezésben is oly dolgokról társaloghassanak, melyek jámborságra készítetnek és épülésre szolgálnak. A rekreáció idején kívül tartsák meg a hallgatást úgy, hogy senki se beszéljen, csak röviden, pár szóval, vagy szükséges dolgokról, és pedig mérsékelt, nem erősen emelt hangon; különö-

sen vonatkozik ez az imádság helyére, a lépcsőkre és folyosókra, a portára és az ebédlőre. Ha pedig valakinek istentisztelet közben, asztalnál vagy az esti rekreáció végétől a másnap reggeli közös gyakorlatok befejezéséig terjedő időben valami mondani-valója lenne, azt egész halkán és röviden tegye.

76. A főnöknő határozza meg, hogy a jelöltekkel, ujoncokkal és első fogadalmasokkal ki beszélhet. Mindig megengedettek azonban a szokásos köszönések, ha egymással találkoznak, mert ezeket a testvéri szeretet kívánja meg.

77. Egészségük és mások épülése érdekében gondosan ügyeljenek a tisztaságra és rendre, mind saját személyüket, mind egyéb dolgokat illetően. Ágyukat reggelenként hozzák rendbe és szobá-

jukat legalább hetenként egyszer söpörjék ki.

78. Ha valaki szokatlanul rosszul érzi magát, jelentse, illetőleg jelentesse a betegfelügyelőnek, vagy magának a főnöknőnek; senki se vegyen be orvosságot, válasszon orvost, vagy kérje annak tanácsát a főnöknő jóváhagyása nélkül.

79. A betegek legyenek alázatosak és türelmesek és így azoknak, akik őket meglátogatják, velük társalognak, vagy náluk dolguk van, betegség idején éppúgy, mint egészséges napjaikban Isten dicsőségére jó példát adjanak. Ezért jámbor és épületes beszélgetéseket folytassanak és ezzel mutassák meg, hogy a betegséget Urunk és Teremtőnk kezéből ajándékként fogadják, mint-hogy az éppoly adománya Istennek, mint az egészség.

XII.

A szabályok megtartásáról.

80. Mindenkinél legyenek meg a szabályok, valamint hivataluknak szabályai is; értsék jól azokat és legyenek jártasak bennük; azért olvassák el havonként vagy hallgassák meg azokat, hogy mindig felújuljanak emlékezetükben. A szabályok megtartásában elkövetett hibákért évenként néhány-szor a főnöknőtől penitenciát kérjenek s ezáltal mutassák meg, hogy mennyire szívükön viselik a lelki életben és az erények útján való előhaladást.

81. Végül, hogy a tökéletesség szent céljához minél közelebb jus-sanak, tartsanak mindnyájan évenként nyolcnapos lelkigyakorlatot s ebben az időben alkalmazkodjanak mindenben a gyóntatóatyá-

nak vagy a lelkigyakorlatok vezetőjének utasításaihoz.

Mindent Isten nagyobb dicsőségére!

Az utazók szabálya.

A konstitúció előírásain kívül, utazáskor még a következőkre ügyeljenek:

1. Utazó rendtagjaink számára bőven nyílik alkalom az engedelmesség gyakorlására, részben hogy csak az előljárók rendeletére és jóváhagyásával kelnek útra, részben, hogy az általuk meghatározott időt, utat és utazási módot megtartják.

2. Lehetőleg kerüljék a szórakozottságot. A jámbor és épületes beszélgetés, meg a lelki, vagy más hasznos olvasmány az összeszedettség megőrzését segíti elő. Gondoljanak gyakran az Úr Jézusra. Emeljék fel szívüket hozzá. Tekintsék őt útitársuknak és példa-

képüknek. Az úttal járó nehézségek elviseléséhez pedig az ő szeretetének, türelmének és megnyugvásának gondolata adjon erőt.

3. Ha utazással kapcsolatban alkalom kínálkozik egyes nevezetességek megtekintésére, azt az előjárók tanulmányi vagy iskolai célból megengedhetik. (5. Rendi nagygyűlés.)

4. Ne bocsátkozzanak egykönnyen idegenekkel beszélgetésbe, kivéve, ha ez el nem kerülhető, a tolakodástól azonban mindig óvakodjanak. A szerénytelen kérdezősködőknek bölcs tartózkodással, röviden válaszoljanak és beszédük csupán arra szorítkozzék, amit az udvariasság kíván. A fölösleges és még inkább a könnyelmű vagy fékezetlen beszédet a leghatározottabban kerüljék. Idegenekkel ne suttogjanak; férfiakkal pedig ne társalogjanak bizalmasan vagy

nagyon szabadon. Az esetleges hízelgést hidegen és nemtetszéssel fogadják. A sértéseket szent egykedvűséggel és hallgatással viselik el.

5. Ha útjuk rokonaik lakhelye közelében visz el, akkor a főnöknő megengedheti, hogy a legközelebb fekvő állomáson azok néhány órát töltsenek az illető rendtagokkal. Ha pedig azon városon vagy falun utaznak át, ahol rokonaik laknak, úgy náluk hálhatnak, ha a főnöknő úgy véli, hogy ennek nem lesz káros következménye.

A tanulók szabályai.

1. A tanultság és a tudományokban való jártasság hivatásunk fontos és szükséges segédeszköze. Így a mieink ne csak tökéletes eredményekre tegyenek szert, hanem a

saját szaktárgyukban is legyenek alaposan járatosak. Ennélfogva szükséges, hogy azok, akik a tanításhoz megkívánt kiképzésen még túl nem estek, lehetőleg örök fogadalom letétele előtt megfelelő szaktanulmányokat folytassanak.

2. Azok, akik komoly tanulmányokkal készülnek jövő feladatokra, vigyázzanak, hogy a buzgó tanulás el ne vonja őket az alapos erényekre való törekvéstől és hogy a lelki élet szeretete ne csökkenjen bennük. A vezeklést és huzamos imát azonban a tanulmányi idő alatt korlátozni kell.

3. Ha azért a lelki dolgokra kevesebb idejük jut, szolgáljon nagy vigaszukra az a tudat, hogy tanulmányukkal ott vetik meg Isten dicsőítésének alapját, ahol a jámborság egymagában nem elegendő. Amit a vallásos gyakorlatokból el kell vonniok, azt gazdagon pótol-

hatják és pótolják is a tiszta szándékkal, amellyel naponta a tanuláshoz látnak; továbbá az előljárók iránt való alázattal és engedelmességgel; végül azáltal, hogy mindent türelemmel magukra vállalnak és Istennek gyakran felajánlják mindazt, ami a tanulmányokban terhes és nehezükre esik.

4. Tehát ha az előírt áhítatgyakorlatokon kívül mást is végeznek s így a tanulmányokra szánt időt megrövidítik, azt áljamborságnak s a gonoszlélek kísértésének minősítsék.

5. Teljes komolysággal és kitartással lássanak a tanuláshoz. Erős meggyőződésük legyen, hogy a szorgos, erőfeszítéssel járó tanulás, ha az, mint kell, engedelmességből és szeretetből történik, Isten végtelen Fölsége előtt mindig nagyon érdemszerző és az is marad még akkor is, ha később az

elsajátított ismeretek felhasználására sohasem nyílnék alkalom.

6. A tanulók külön előljáró alá tartoznak és a tanulmányi ügyekben neki pontosan engedelmeskedjenek. Ez az engedelmesség a szükséges könyvek használatára is vonatkozik.

7. Általánosságban mindazon ismeretekre, tudományokra és művészetekre vágyódjanak és törekedjenek, amelyek által később Urunk és Istenünk dicsőségét és az emberek üdvét az intézet szellemében munkálhatják. Tényleg azonban azon szakoknak szenteljék magukat, amelyekre az előljárók őket kijelölték.

8. Szorgosan törekedjenek a szívtisztaság megőrzésére. Tanulmányaik közepette lebegjen szemük előtt a tiszta szándék, vagyis ne keressenek bennük semmi mást, mint Isten dicsőségét és a fele-

barát javát. Imáikban gyakran kérik azt a kegyelmet, hogy tanulmányaikban előhaladást tessenek.

9. Buzgón igyekezzenek, hogy az alázatosságot és szent egyszerűséget magukban sértetlenül megőrizték; azért lelkük egész erejéből óvakodjanak attól, hogy a hiúság szelleme, vagy a vágy, hogy kitűnő tudásukért nagyrabecsülést és elismerést arassanak, be ne férkőzzék szívükbe, mert ez a lehető legbalgább és kárhozátásra legméltóbb dolog.

10. Az előljárók szorgosan gondoskodjanak a tanulmányokkal foglalkozók egészségéről és ne engedjék meg, hogy azok a megfeszített tanulás következtében egészségükben kárt valljanak. Ugyeljenek rájuk, hogy olyankor ne tanuljanak, amikor az az egészség kárára van, hogy az alvásra

szánt időt meg ne rövidítsék, hogy magában a tanulásban mértéket tartsanak; olvasással, írással és egyéb szellemi munkával két óránál tovább egyfolytában ne foglalkozzanak a nélkül, hogy azt valamelyes ideig meg ne szakítanák. Így leszen elérhető, hogy mind a tanulásban, mind majdan a tanításban Isten dicsőségére tovább ki-tartanak.

11. A tanulók egészségének meg-
óvására a szellem felüdítése szük-
séges. Ezért hetenkint, lehetőleg a
szabadban, rendkívüli pihenést él-
veznek. Évente egyszer, a nagy
szünidőben, hosszabb üdüléssel
szakítják meg munkájukat. Ezt az
időt lehetőség szerint a nyaraló-
ban töltik.

A testvérek szabályai.

1. A boldogságos Szűz Mária intézetében két hivatásszerű állapot van: a tanítónőké és a testvéreké. A testvérek feladata az, hogy megbiztatásuk szerint testi munkával foglalkozzanak a házban vagy azon kívül és így az intézetnek lényeges szolgálatot tegyenek. Ez Isten előtt és a hit fényében magasztos hivatás s ezért a valóban alázatos és szent szerzetesek kezdettől fogva előnyben részesítették és keresték, sőt ha az engedelmesség megengedte, előszere-ttel választották is a maguk számára. Isten színe előtt semmi-képen sem állanak alacsonyabban, mint a tanítónők, éppúgy tagjai az intézetnek, mint azok s teljesen egyenlő mértékben részesülnek az intézet minden kegyelemkincsében s lelki előnyeiben.

2. Ezért végezzék a testvérek mély alázattal, nagy szolgáatkészséggel, szeretettel párosult lelkiismeretességgel a rájuk bízott munkát. Finomabb és előkelőbb foglalkozás után ne vágyódjanak; az ilyen kívánságokat mint hivatásuk ellen irányuló veszedelmes kísértést vessék meg, inkább tartsanak ki mély alázattal abban, amire kezdettől fogva hivatottak, azzal a szándékkal, hogy Teremtőnknek és Urunknak szolgáljanak mindenben s hogy az önmegtagadásban és erényekben előhaladást tegyenek.

3. Amíg ugyanis házimunkákkal s egyéb rájuk bízott dolgokkal foglalkoznak, az alázatosság, engedelmesség s a többi erények gyakorlásával egyedül Isten tetzésére törekszenek, rendtársaik számára — akiknek hivatásbeli kötelességük az ifjúság nevelése

— rendkívül gazdag áldást s a legjobb eredményt eszközölhetik ki az Úrtól. Isten ugyanis azok iránt való szeretetből, akik valamely közösségben vagy családban az ő különös tetszését vonják magukra, a többi taggal is bőkezűen bánik.

Nem ritka eset, hogy a tanítónők szép eredményeiket nem anyyira maguknak, mint inkább testvéreiknek tulajdoníthatják, amint Mózes példája mutatja, aki a hegyen végzett imájával sokkal jobban hozzájárult Izrael ellenségeinek legyőzéséhez, mint maguk a harcban résztvett katonák fegyvereikkel. Éppígy elérhetik a testvérek szent vágyaikkal, imáikkal és Istennek felajánlott munkáikkal, hogy az előljárók és tanítónők munkájára bőségesebb áldás áradjon és nyomában bővebb termés fakadjon.

4. Így a testvérek a házimunkák végzésével mentesítik többi rendtársaikat ezektől a munkáktól s lehetővé teszik, hogy azok minden idejüket s erejüket a leányok oktatásának szentelhessék. Ennélfogva a testvérek is részesülnek rendtársaik érdemeiben, mert hiszen még az is elnyeri jutalmát, aki Krisztus valamelyik szolgájának egy ital friss vizet nyújt.

5. Mivel továbbá Szűz Mária intézete egy testet alkot, melynek tagjai a legszorosabb egységben állnak egymással, így az egyes rendtagok imája, erénye és érdeme az egész intézet köztulajdona lesz. Amit az egyik szerez, abban a többiek is részesednek, teljesen úgy, mint a családi otthonban. Bármily kitüntetés vagy érdemet szerezzen is a család egyik tagja, az egyszersmind kitüntetés és nyereség a többi családtag számára is.

Igy bármit szerezzenek is a tanítónők vagy nevelőnők — mint ilyenek — az Úrtól, az gyarapítja a testvérek érdemét és javát is és megfordítva.

6. Ebből fontos tanulságok fakadnak. Mindenekelőtt a testvéreknek ez rendkívül sok vigaszt nyújt s hozzájárul ahhoz, hogy kevésbbé tekintélyes állapotukban megelégedettek és boldogok legyenek. Másodszor lássák ebből mindnyájan, hogy az intézet tagjainak mennyire távol kell lenniök minden irigységtől, féltékenységtől és nagyravágyástól. Hiszen Isten útalattal tekint azokra, akik szándékosan követik el ezeket a hibákat, olyannyira, hogy saját maguk és a munkájuk számára szükséges mennyei áldás kútforrásai is elapadnak. Az ilyen szemlátomást mutatja, hogy belsőleg már nem tartozik az intézet családjához, mi-

vel a család többi tagjának kincseit már nem tekinti sajátjának.

7. A testvérek tartsák a következő elveket állandóan szemük előtt. Amint a tanítónők feladata az, hogy a leányok tanításával és nevelésével, valamint magasabb hivatalok betöltésével az intézet hasznos tagjainak bizonyuljanak, éppúgy tartsák a testvérek főfeladatuknak, hogy a rájuk bízott testi munkákkal támogassák az intézetet, hogy így zavartalanul foglalkozhassék mindenki a lelkek megmentésével, így ők is ugyanannak az Úrnak szolgálnak s megdicsőítik őt, ha mindent iránta való szeretetből végeznek. Ilymódon nem csupán saját munkájukért fognak teljes jutalmat nyerni, hanem részesülnek egyszersmind azon érdemekben és javakban is, melyeket az előljárók, tanítónők mint egy és ugyanazon test tagjai

Istentől nyertek és minden jócselekedetben, melyet az egész intézetben az ő tiszteletére végeznek. Ezeket a magasztos gyümölcsöket annál tökéletesebben fogják a testvérek megnyerni, minél tökéletesebben igyeksenek majd életüket a következő szabályok és előírások szerint rendezni.

8. Értsék meg a testvérek mindnyájan, hogy ha az isteni Fölségnek a boldogságos Szűz Mária intézetében akarnak szolgálni, legfőbb gondjukat és főfeltételüket két dologra kell irányítaniok: először lelkigyakorlataikat, imáikat, ájtatosságaikat a meghatározott időben teljes buzgósággal végezzék. Másodszor a házimunkákat, melyek szintén hivatásukhoz tartoznak, — bármilyen neműek legyenek is — teljes készséggel végezzék s töltsék ezzel egész életüket.

9. Lelkiismeretbe vágó dolgokban kövessék készséggel a gyónató utasításait és gondosan óvakodjanak attól, hogy tanácsa és vezetése ellenére lelki aggályukban makacsul megmaradjanak.

10. Kiváló gondjuk legyen a lelkiismeret tisztaságára. Ezért teljes komolysággal törekedjenek azokra az erényekre, amelyek az intézet ezen osztályának különös díszére válnak, azt megszentelik, s amelyek nélkül állapotuknak és hivatásuknak nem felelhetnek meg méltóan. Ilyenek: a jámborság, lelki nyugalom, hajlíthatóság, az erények szeretete, tökéletesség után való vágy, épületes viselkedés, a tevékeny életben megelégedés Márta szerepével. Ehhez járul végül, hogy különös szeretettel viseltetnek az intézet iránt s azon fáradoznak, hogy Isten segítségével annak hasznos tagjai legyenek.

11. A napi szünórában inkább azokkal társalogjanak, akiktől a lelki életre több hasznót és buzdítást merítenek. Ne legyenek ketten egyedül s ne különüljenek el a közös felüdülés helyétől.

12. Ha a rájuk bízott munkákkal elkészültek s még marad szabadidejük, fordítsák teljesen lelki dolgokra vagy egyéb külső munkákra, ezért menjenek a főnöknőhöz, hogy erre vonatkozó rendelkezését megtudják.

13. A testvérek nagy gondot fordítsanak arra, hogy egymással békében éljenek, a kölcsönös egyetértést gondosan őrizzék, egymás iránt legyenek nagy elnézéssel, belsőleg igyekezzenek mindenkire úgy tekinteni, mint előljárójukra, külsőleg pedig egyszerűséggel, szerzeteshez illő mérséklettel tanúsítsák az állapotához mért tiszteletet és nagyrabecsülést; főleg

azok iránt, akik nem testvérek, mutassanak illő figyelmet, tiszteletet és alázatosságot.

14. A szegénység fogadalmának megtartására különös gondot fordítsanak. Ezért (bár a többiekre éppúgy vonatkozik!) az anyagi ügyek gondozása mellett előforduló sok alkalom miatt gondosan őrizkedjenek attól, hogy valamit megtartsanak, másnak ajándékozzanak, kölcsönözzenek, küldjenek vagy ezekhez hasonlót tegyenek a főnöknő kifejezett engedélye nélkül és tudják jól, hogy ebben súlyosan vétkezhetnek a fogadalom ellen. Ha pénzzel van dolguk, írják fel pontosan a bevételeket és kiadásokat, s meghatározott időben adjanak róla számot.

15. Alkalomadtán igyekezzenek a testvérek is jámbor beszélgetésükkel másokat jóra buzdítani és akiket csak lehet, a jóra rávenni,

azonban tekintettel állásukra, óvatosan és szerényen járjanak el s kerüljenek minden tolakodást.

16. Semmiféle könyvet és folyóiratot nem olvashatnak s nem tarthatnak meg a főnöknő engedélye nélkül. Oly könyveket kell használniuk, melyekből az előjárók véleménye szerint több hasznot meríthetnek.

A kapus szabályai.

A konstitúciókban foglalt előírásokon kívül még a következőket kell megtartani:

1. Az intézetbe való belépés alkalmával az intézeti tagok mintegy kiléptek a világból és azzal csak annyiban érintkezhetnek, amennyiben hivatásuknak a felebarát megsegítésére irányuló tevékenysége kívánja. Minthogy a világgal való hivatásszerű közlekedés nagyrészt a kapun keresz-

tül történik, világos, hogy a kapus igen fontos hivatalt visel.

2. Azért kell, hogy a szerzetesház kapujának őre a hűségben és megbízhatóságban kitűnjék; olyan szerzetesnő legyen, aki lelki összeszedettségét a hivatalával járó szórakozás között is megtudja őrizni; továbbá gondosan ügyeljen arra, hogy a világ örömei be ne férkőzzenek szívébe, hanem éppen ellenkezőleg a világgal való érintkezés növelje benne szent hivatásának örömét; végül nem csekély türelemre van szüksége, hogy hivatalának sokszor nagy nehézségeit érdemszerzően viselhesse.

3. Hogy ezeket a nehézségeket megkönnyítse és megédesítse, gyakran élessze föl magában annak tudatát, hogy az Úr Jézusnak és az ő szent Anyjának szolgálataiban áll, hogy az Úr házát őrzi

és hogy ebben segítőtársai a ház minden lakójának őrangyalai, akiket naponta hívjon segítségül.

4. Amint a kapu csengetyűjét hallja, azonnal menjen a kapuhoz.

5. A posta és hasonló költségek fedezésére havonként bizonyos összeget kapjon a prokurátortól, minden kiadást pontosan írjon fel és a hónap végén számoljon el.

6. Ha külsők a mieink egyikével beszélni akarnak, vezesse az illetőt a fogadószobába, jelentse be a főnöknőnek, és miután ő engedélyt adott rá, hívja oda, akit keresnek.

7. Valahányszor az orvos a betegek látogatására a házba érkezik, a kapus adjon jelt a házi-csengővel, hogy a betegprefekta és mindazok, akiknek az orvoshoz kell menniök, megjelenhessenek.

8. Ne engedje meg, hogy világfiak, különösen férfiak, egész

különös engedély nélkül a házban járkáljanak, kivéve a papokat, orvosokat és mesterembereket, akiknek hivatásuknál fogva dolguk van a házban. Ezek is lehetőleg az előirt kísérettel járjanak.

9. Mindenkiel úgy érintkezzék, hogy barátságosságn, szerénységn és erényes szavain épüljenek s jó benyomással távozzanak. Bizalmas vagy sükségtelen beszédbe azonban semmiesetre se bocsátkozzék.

10. A legtöbb, különösen nagyobb házban legyen a kapusnak egy vagy több segítőtársa. Ezek a fenti szabályokat éppúgy tartsák meg, mint az első kapus.

A betegápoló szabályai.

1. A betegápolónak nem szabad semmit elhagynia vagy megváltoztatnia abból, amit az orvos ren-

del. Tartsa meg pontosan az előírt időt is arranézve, hogy mikor kell a betegnek ételt és orvosságot adnia s a fontosabb orvosi rendelkezet föl is kell írnia. A lábadozóknak ne engedje meg, hogy az ágyat elhagyják, míg az orvos meg nem engedi.

2. Gondoskodják arról, hogy minden, amire a betegeknek szükségük van, idejében kész, jó minőségű és megfelelően elkészített legyen.

3. A betegszobák mindig a lehető legtisztábbak, az ágyak rendesek és csinosak legyenek.

4. Igyekezzenek a betegeket vigasztalni és fölvidítani, nemcsak azzal, amit az orvos rendel, hanem vidám és egyúttal épületes beszélgetéssel is. Tartson könyveket is a betegek szórakoztatására és lelki javára.

5. Kérdezze meg a főnöknőt, kiket hívhat a rendtagok közül a betegek látogatására és mulattatására, de vigyázzon, nehogy a betegek iránt való udvariasságból olyasmi történjék, ami nekik árt.

6. Ha valakinek ragályos betegsége van, akkor a leggondosabban el kell különíteni a beteget és minden használati tárgyát, hogy a fertőzés veszélye lehetőleg megszűnjék.

7. A betegápoló és segítőitársai igyekezzenek minden fáradságot és más nehézséget, ami a betegek szolgálatával együtt jár, az Úr Jézus iránt való szeretetből türelemmel viselni. Mindenesetre törekedjék a betegápoló a legnagyobb buzgalommal arra, hogy a betegek a nekik szükséges kiszolgálásban hiányt ne szenvedjenek, mindamellett ugyanolyan gondosan

ügyeljen arra is, hogy a túlságos sok virrasztás és megerőltetés vagy fertőzés miatt a saját és segítőársai egészsége kárt ne szenvedjen.

8. Súlyos betegség esetén értesítse a betegápoló testvér a főnőknőt, hogy a beteg, mielőtt eszméletét elvesztené, részesülhessen a szentségekben. Ha valaki hosszabb ideig fekszik betegen, részesüljön gyakran a szentáldozásban, lelkének vigasztalására, akkor is, ha veszély nem fenyeget.

9. A betegápoló tartson készen orvosságokat és minden egyebet, ami a betegeknek szükséges, különösen, amire gyakrabban van szükség; őrizze ezeket a dolgokat alkalmas helyen és nézzon utána gyakran, hogy el ne romoljanak. Az a helyiség, és minden, amit ott tartanak, mindig tiszta, jól

rendezett és fölírásokkal ellátva legyen, hogy mindent gyorsan meg lehessen találni és az összetévesztés veszélye ne fenyegeessen.

10. A recepteket külön e.célra szolgáló könyvbe kell írni. Ide kell beírni általában mindent, amit a gyógyszerházból vásárolunk, az árak föltüntetésével.

11. A betegápoló érdeklődjék a betegprefektánál, vagy a főnöknőnél, hogy milyen mennyiségben adhat gyógyszereket azoknak, akik nem állnak az ő ápolása alatt.

12. A betegprefektának engedelmeskedjék mindenben, ami annak hivatalához tartozik. Ahol nincs külön betegprefekta, ott a betegápoló maga tölti be ezt a hivatalt.

FÜGGELÉK A SZABÁLYOKHOZ.

Szent Ignác atya körlevele az engedelmesség erényéről.

Loyolai Ignác a Portugáliában élő jézustársasági testvéreknek Krisztus Urunk kegyelmét és örök szeretetét!

Krisztusban szeretett Testvéreim!

1. Nagy örömet érez szívem azon fáradhatatlan buzgóság és szorgalom hírére, amellyel erényben és Isten szolgálatában a legnagyobb tökéletességre törekedtek, annak kegyelmével, aki benneteket ezen életpályára meghívott s jóságával azon megtart és ama boldog célhoz elvezet,

amelyhez eljutnak mindazok, kiket ő kiválasztott.

2. Mindenesetre óhajtalak titeket minden lelki adománnyal és jeles tulajdonnal fölékesítve látni; amit azonban különösen és mindenekelőtt kívánok, amint ezt tőlem már máskor is hallottátok, az, hogy az engedelmesség erényében határozottan kitűnjetek; nem csupán ezen erény nagy és rendkívüli haszna miatt, melyet úgy az ó-, mint az újszövetségi Szentírás sok és felséges bizonyítékkal és példával igazol; hanem mert Szent Gergely szerint, egyedül az engedelmesség azon erény, amely a többi erényeket mind a szívbe oltja és megőrzi. Míg ezen erény a szívben virágzik, virágnak ott minden bizonnyal a többiek is és oly gyümölcsöt teremnek, mint aminőt töletek nagyon

kívánok én, s teljes joggal követel
Az, aki az engedetlenség bűne
miatt nyomorba és romlásba dön-
tött emberi nemet üdvhozó enge-
delmességével ismét fölsegítette,
mivel engedelmes lőn mindhalálig,
mégpedig a keresztnek haláláig.

3. Inkább engedjük meg azt,
hogy más szerzetes társaságok
felülmúljanak bennünket böjttölés-
ben, virrasztásban és egyéb szigo-
rúságban az étel s ruházatra nézve,
amint mindazt sajátos szokásaik
és szabályaik szerint Istennek
tetsző módon gyakorolják; őszinte
és tökéletes engedelmességben,
az értelem és akarat meghódolása
dolgában azonban, szeretett Test-
véreim, hő kívánságom, hogy
azok tűnjenek ki legesleginkább,
kik e társaságban szolgálnak
Urunknak és Istenünknek s ez
legyen ismertetőjegye a társaság

valódi s igaz tagjainak, hogy sohasem tekintik pusztán annak személyét, akinek engedelmeskednek, hanem abban mindig Krisztus Urunkat szemlélik, aki iránt való szeretetből engedelmeskednek. Az előljárónak ugyanis nem azért kell engedelmeskedni, mivel bölcseséggel, jósággal és minden egyéb, Istennek tetsző adománnyal ékeskedik; hanem egyedül azért, mivel Istent helyettesíti s annak nevében parancsol, aki mondá: „Aki titeket hallgat, engem hallgat és aki titeket megvet, engem vet meg”; viszont, ha az előljáró kevesebb belátással és bölcseséggel rendelkezik is, előljárói tisztét tekintve, vele szemben az engedelmességgel alábbhagyni cseppet sem szabad; mert annak személyét képviseli, kinek bölcsesége nem tévedhet s aki mindazt maga fogja pótolni, ami szolgájánál hiányzik;

vonatkozzék e hiány akár jámborságra, akár más jó tulajdonságra. Mert, miután Krisztus világos szavakkal kimondta: „Mózes székén ülnek az írástudók és farizeusok”, azonnal hozzátette: „tartsátok és tegyétek meg mindazt, amit azok nektek mondanak, de tetteik szerint ne cselekedjeteK”.

4. Azért óhajtom és akarom, hogy szorgoskodással és komoly munkássággal törekedjeteK arra, hogy mindenegyes előjáróban Krisztus Urunkat szemléljeteK és az ő személyében az isteni Föl-ségnek a legnagyobb lelkiismere-tességgel tiszteletet és engedel-mességet tanúsítsátok. Nem fog-játok ezt olyan szokatlan dolognak tartani, ha figyelembe veszíteK az Apostol parancsát, miszerint még a világi és pogány előjáróknak is úgy kell engedelmeskednünk, mint Krisztusnak, kitől minden jogos

hatalom származik; így ír ugyanis az ephezusiakhoz: „EngedelmeskedjeteK világi uraitoknak félelel-mel és rettegéssel, szívetek egyenességében, mint magának Krisztusnak, nem szemre szolgálván, mintha csak az embereknek akarnátok tetszeni, hanem mint Krisztus szolgálai, szívből és szívesen teljesítvén Isten akaratát, azon jó szándékkal, hogy az Úrnak, nem pedig az embereknek szolgáltok.” Ebből magatok is láthatjátok, hogy a szerzetes szívében kinek tar'sa azt, akire nemcsak mint főnökre, hanem határozottan, mint Krisztus helyettesének kormányzására és vezetésére bízta magát és hogy benne csupán az embert, avagy Krisztus helyettesét kell-e látnia.

5. Legfőbb vágyam volna továbbá, ha erősen meg lennétek győződve és mélyen szívetekbe vésnétek, hogy az engedelmesség-

nek azon neme, melynél a parancsot csupán külsőleg teljesítjük, az engedelmességnek csak legalább foka, igen tökéletlen valami s az erény nevét tulajdonképpen nem is érdemli, ha nem emelkedünk a második fokra, amelyen az előljáró akaratát a magunkévá tesszük s azzal a magunkét anynyira egyesítjük, hogy a parancs kivitele ne csak a külső cselekvésben, hanem a belső készségben is mutatkozzék s így mind a ketten ugyanazt akarják vagy nem akarják. Ezért olvassuk a Szentírásban: „Az engedelmesség jobb, mint az áldozat”, mert Szent Gergely tanítása szerint, az áldozatban csak húst, éspedig valamely más teremtmény húsát ölik meg, az engedelmességben pedig saját akaratunkat; mivel pedig ez a lelki tehetség oly nemes valami, azért az áldozat, melyet az enge-

delmesség által Urunknak és Teremtőnknek hozunk, a legnagyobb értékű.

6. Nagy és veszélyes tévedésben vannak nemcsak azok, kik oly dolgokban, amelyek a húst és vért illetik, hanem azok is, akik az egyébként igen szent és lelki dolgokban, minők: a böjtölés, imádság és más tetszésszerinti jámbor foglalkozás, a főnök akaratából és az általa megállapított szabályoktól való eltérést megengedettnak tartják. Az ilyenek hallgassák meg a bölcs kijelentést, amelyet Kassián, Dániel apát kolációjában vagy értekezésében említ: „Valóban az engedetlenségnek egy és ugyanazon neme: ha akár a munkában való buzgóságból, akár a semmittevéshez való ragaszkodásból szegjük meg a főnök parancsát. Éppoly hátrányos a zárdai szabályokat virrasztással,

mint alvással áthágni; végre épp annyi az apát parancsát megszegni azért, hogy olvassunk, vagy hogy azt mellőzve, aludjunk. Szent volt Márta tevékenysége, szent Magdolna elmélkedése, szent az elégtétel és a könnyek, amelyekkel az Úr lábait áztatta; de Szent Bernát megjegyzése szerint, mindennek Bethániában (mely név magyarul „az engedelmesség otthoná”-t jelenti) kellett történnie, mintha az Úr ezáltal azt akarta volna tudtunkra adni, hogy sem a munkában való buzgóság, sem a csendes elmélkedés, sem a bánatkönnyek Bethánián kívül, azaz engedelmeség nélkül nem kedvesek előtte.”

7. Mondjátok le tehát, kedves Testvéreim, lehetőleg teljesen saját akaratokról; adjátok át és áldozzátok fel önként Teremtőknek az ő szolgája személyében szabadakarátokat, amellyel ő

maga ajándékozott meg benneteket. Ne tartsátok akaratszabadságtok csekély gyümölcsének azt Annak, akitől nyertétek, az engedelmesség gyakorlata által ismét visszaszolgáltatni. Midőn így cselekesztek, nemcsak hogy el nem veszítitek azt, hanem sokkal inkább gyarapítjátok és tökéletesítitek; mert hisz akaratotokat az isteni akarat e legbiztosabb zsinórmértéke szerint irányítjátok, melyet Isten nevében előljárótok közül veletek.

8. Azért gondosan óvakodjatok attól, hogy a főnök akaratát, melyet Istenének tekintsetek, valaha a magatokéhoz szabjátok; mert hisz ez nem annyit jelentene, mint saját akaratotokat az isteni akarattal megegyeztetni, hanem az isteni akaratot a saját akaratotok zsinórmértékére vonni s így az isteni bölcsesség rendjét kiforgatni. Va-

lóban nagyon tévednek azok, kik az önszeretettől ámitva, engedelmeseknek tartják magukat, ha az előljárót bármi módon rávették arra, amit maguk akartak. Halljátok Szent Bernátot, ki e tekintetben sokat tapasztalt: „Aki nyíltan vagy alattomban arra törekszik, hogy előljárója azt parancsolja, amit ő akar, az önmagát csalja meg, ha azon hízelgő hiszemben van, hogy engedelmeskedik; mert hisz ekkor nem ő engedelmeskedik az előjárónak, hanem az előjáró engedelmeskedik őneki.” Ezért, aki az engedelmesség erényét meg akarja szerezni, annak ezen második fokra kell emelkednie, hogy t. i. a főnök akaratát necsak cselekedetben hajtsa végre, hanem annak akaratát magáévá tegye, vagyis igazában mondjon le saját akaratáról s e helyett a főnök által

nyilvánított isteni akaratot fogadja el.

9. Aki azonban teljesen s a legtökéletesebben akarja magát Istennek áldozni, annak akaratán kívül értelmét is áldozatul kell hoznia (s ez az engedelmesség harmadik és legmagasabb foka) úgy, hogy nemcsak ugyanazt akarja, hanem ugyanúgy ítéljen is, mint az előljáró és saját ítéletét teljesen aláveti az övének, amennyire az engedelmes akarat az értelmet erre rábírhhatja. Bár a lélek e tehetségének nincs ugyanaz a szabadsága, mint az akaratnak s már természeténél fogva is ahhoz hajlik, ami igazságnak mutatkozik; azonban sok dolognál, hol az értelmet az igazság elfogadására kétségbevonhatatlan bizonyosság ellenállhatatlanul nem kényszeríti, az akarat erejénél fogva inkább az egyik, mint a másik oldalra irányítható.

Ily esetben mindazok, kik az engedelmességet tették feladatukká, az előljáró véleményéhez csatlakozzanak. Minthogy azonban az engedelmesség az égő-áldozatnak egy neme, melyben az ember önmagát egészen, minden fönntartás nélkül Urának és Teremtőjének áldozza föl a szeretet tűzében szolgálja kezei által; s minthogy az engedelmesség egyszersmind teljes lemondás is, amely által a szerzetes szabadakaratból minden jogáról lemond, hogy magát az előljáró által az isteni Gondviselés vezetésére bizza, önként birtokába bocsássa és tulajdonul neki magát átengedje: el kell tehát ismerni, hogy az engedelmesség magában foglalja nem csupán a parancs teljesítését, és nemcsak az akaratra, hogy készséggel cselekedjék, hanem az ítéletre is kiterjed, és pedig úgy, hogy mindazt, amit az előljáró paran-

csol és ítél, az alattvalók is helyesnek és igaznak tartják, amennyiben, mint mondtam, az akarat az értelmet befolyásolhatja.

10. Bárcsak az értelemnek és ítéletnek ezt az engedelmességét úgy értenék és gyakorolnák, amint ez Isten előtt kedves és mindazoknak, akik a szerzetben élnek, szükséges. Mert valamint az égitesteknél, hogy az egyik a másikra hathason és mozgásba hozza, szükséges, hogy az alsóbbrendű a felsőbbrendűnek szorosan megállapított összhangban és rendben hódoljon; épp így, ha egyik embert a másik tekintélyével vezeti, amint ez az engedelmességnél történik, szükséges, hogy az, aki a másiknak akaratától függ, hajoljon meg és engedelmeskedjék, hogy ekként a parancsoló ereje reá hasson és benne működjék. Azonban a meghódolásnak és engedelmességnek

ezen neme tartós nem lehet, ha az alattvaló akarata és ítélete a főnök akaratával és ítéletével meg nem egyezik.

11. Vegyük szemügyre továbbá az engedelmesség célját és indító okát. Valamint az akarat, úgy az ítélet is tévedhet abban, ami javunkra szolgál; amint tehát az akaratnak, hogy ne tévedhessen, egyesülnie kell a főnök akaratával, úgy az értelmet is, hogy ne hibázzék, azonosítani kell a főnök értelmével: „Ne bízzál saját okosságodban” int a Szentírás. Bölcs férfiak még az ideiglenes ügyek elintézésében is a valódi bölcsesség kellékének tartják, hogy semmit se bízzunk belátásunkban, főleg saját ügyeinknél, melyekben a kedélynyugalom hiánya miatt, az emberek többnyire képtelenek részrehajlatlanul ítélni. Ha tehát már a saját ügyeinkben is inkább

más ítéletére és véleményére kell hallgatnunk, bár az illető nem is előljárónk; mennyivel inkább áll ez annak ítéletéről, aki tényleg előljárónk s akinek, mint Krisztus helyettesének és az isteni akarat közvetítőjének, vezetésére bíztuk magunkat. Ha pedig a lelki életről és oly egyénekről van szó, kik magukat a lelki életnek szentelik, kétségtelenül még nagyobb óvatosságra van szükség, éspedig annál inkább, minél nagyobb a lelki úton való eltévedés veszdelme, ha a tanács és okosság szabója nélkül akarnának azon járni. Itt is áll az, amit Kassián Mózes apát kollációjában megjegyez: „Nincs vétek, mellyel a gonoszlélek oly gyorsan okozhatná végromlását a szerzetesnek, mint ha ráveheti őt, hogy az élte-sebbek tanácsát semmibe se vegye

és saját ítéletét és véleményét kövesse.”

12. Ezenkívül ott, ahol az értelemnek ez az engedelmissége hiányzik, sem az akarat beleegyezése, sem a kivitel nem lehet olyan, mint aminőnek lennie kell; mert az ember természetében fekszik, hogy azon lelki erők, amelyek vágyó tehetségét alkotják, a megismerést követik s ahol az értelem ellentmond, az akarat nagy megerőltetés nélkül nem engedelmeskedhetik. S feltéve, hogy valaki egyideig engedelmeskedik is, azon jó hiszemben, hogy az előjárónak akkor is engedelmeskedni tartozunk, ha helytelen vagy visszás dolgot parancsol, ez az engedelmisség állandó nem lehet és ezáltal nélkülözi az engedelmisség az állhatatosságot és tökéletességet, amely abban áll, hogy gyorsan és örömet engedelmesked-

jünk; mert ahol a kedélyek és vélemények nem egyeznek, ott sem az öröm, sem a buzgóság nem lehet állandó. Továbbá hanyatlík a szorgalom és a gyorsaság a cselekvésben, ha megelőzőleg kételkedünk abban, vajjon a parancs teljesítése üdvös-e vagy sem. Oda van a vak engedelmesség annyira magasztalt egyszerűsége, ha kétséget támasztunk aziránt, hogy jogos-e a parancsolat vagy sem; sőt talán az előljárót magunkban még el is ítéljük, mivel olyasmit parancsol, ami nekünk éppen nem kellemes. Kárba vész az alázatosság, mert egyrészt ugyan engedelmeskedünk, másrészt azonban magunkat az előljáró fölé helyezzük; megfogytatkozik az erőslelkedés a beálló nehézségekkel szemben; szóval oda van ezen erénynek minden ereje és méltósága. Helyette beáll a fájdalom, a nehéz-

telés, a hanyagság, az unalom, a zúgolódás, a mentegetődzés és egyéb bizonyára nem csekély hibák, amelyek az engedelmesség értékét és értelmét teljesen tönkreteszik. Ezért mondja Szent Bernát az olyanokról, kik a nem tetsző parancsokat kedvetlenül fogadják: „Ha e miatt rosszkedvű leszel, az előljárót megítéled vagy szívedben zúgolódsz: külsőleg ugyan végrehajthatod a parancsot, de ez korántsem az engedelmesség erénye, hanem csak a gonoszság palástja.” Ha tehát a szív békéjét és nyugalmaát keressük, azt bizonyára legkevésebbé fogja megtalálni az, ki saját ítéletének az engedelmség törvényével való meghasonlást, a minden nyughatatlanság s megháborodás ez alapokát önmagában hordja.

13. Azért int az Apostol — vonatkozással az egyetértés megőrzé-

sére — oly behatóan, hogy mindnyájan egyetértsenek s egy véleményen legyenek, hogy jelesen az ítélet és akarat összhangja által, egymást kölcsönösen támogatás és fönntartsák. Ha tehát a főnek és a tagoknak egy nézeten kell lenniök, könnyű eldönteni, vajjon méltányosabb-e, hogy a fő a tagoknak, vagy hogy a tagok a főnek engedelmeskedjenek.

Az eddig mondottakból világosan kitűnik, hogy mennyire szükséges az értelem engedelmissége.

14. Hogy pedig mily tökéletes és Isten előtt mily kedves ez az erény, kiviláglik a következőkből. Először, általa az ember legjelesebb és legértékesebb tehetségét szenteli az Úrnak; továbbá az, aki ily módon engedelmeskedik, élő s az isteni Fölségnek tetsző égő áldozattá válik, mivel önmagából semmit sem tart vissza; végül ez a

küzdelem fölötte nehéz; mert az engedelmes Istenért győzi le önmagát és áll ellent annak az emberrel veleszületett hajlamnak, melynél fogva saját véleményéhez ragaszkodik és azt akarja követni. Ebből folyik azon következtetés is, hogy az engedelmességnek, habár csupán az akaratot látszik tökéletesíteni, amennyiben azt a főnök intésére készségessé teszi, mindazonáltal, mint mondtam, magára az értelemre is ki kell terjednie és azt a főnök véleményével való megegyezésre rá kell bírnia. Így lesz lehetséges erőink, mind az értelem, mind az akarat megfeszítésével, külső cselekedeteinkben is gyors és pontos teljesítést eszközölnünk.

15. Úgy tetszik, szeretett Testvéreink, mintha hallanálak titeket, hogy ámbár nem kételkedtek többé ezen erény szükségességén, mégis

igen óhajtanátok tudni, hogy mi módon lesztek abban tökéletesek. Eme kérdésekre Szent Leóval válaszolok: „Az alázatosnak semmi sem elérhetetlen s a szelídnek mi sem nagyon durva.” Ha az alázatosság és szelídség híján nem vagytok, akkor Isten jósága sem fog majd hiányzni és támogatni fog benneteket, hogy a neki tett ígéretet necsak készséggel, hanem örömmel is teljesíthessétek.

16. Ezenfelül különösen három eszközt ajánlok, amelyek segítségével az értelem engedelmességét megszerezhetitek. Az első, mint ezt már kezdetben is mondtam az, hogy az előljáró személyében ne a hibákkal és nyomorúsággal terhelt embert lássátok, hanem Krisztus Urunkat, ki maga a legtökéletesebb bölcsesség, mérhetetlen jószág és végtelen szeretet; ki sem nem csalatkozhatik, sem titeket

megcsalni nem akar. És mert tudatában vagytok annak, hogy Isten iránt való szeretetből vállaltátok el az engedelmesség igáját, miszerint a főnök akaratában annál biztosabban az Isten akaratát teljesítsétek, azért legyetek meggyőződve, hogy az Úrnak hűségese szeretete azok által, kiket előljáróitokul rendelt, ezentúl is vezetni s az igaz úton fog kalauzolni titeket. A főnök szavát és parancsát tehát úgy fogadjátok, mint Krisztus szavát. Az Apostol is a kolosszaiakhoz írt levelében eként inti az alattvalókat előljáróik iránt való engedelmességre: „Bármit cselekesztek, cselekedjétek őszintén az Isten, nem pedig az emberek iránt való szeretetből; mert hisz tudjátok, hogy az Úrtól veszitek az örökség jutalmát. Az Úr Jézus az, akinek szolgálnotok kell.” Szent Bernát pedig azt

mondja: „Akár maga az Isten, akár az ember, mint Isten helyettese parancsol, igazában egyenlő buzgósággal kell engedelmeskednünk és hasonló tiszteletet kell tanúsítanunk; hacsak az ember olyasmit nem parancsol, ami Istennek visszatetszik.” Ha tehát ily módon nem testi szemetekkel az embert tekintitek, hanem a hit szemével az Istenre néztek; bizonyára nem eshetik nehezetekre akaratosokat és ítéleteket összhangzásba hozni cselekedeteiteknek önmagatok által választott zsinórmértékével.

17. A második eszköz abban áll, hogy komolyan igyekezzetek mindazt, amit a főnök parancsol és jónak vél, szívetekben mindenkor helyeselni és azt semmi körülmények közt sem kárhozhatni. Éppen ezért igen üdvös lesz mindent, bármit parancsoljon is, jó kedvvel és szeretettel fogadni. Ennek az

lesz a következménye, hogy nemcsak nehézségek nélkül, hanem jó kedvvel és örömezt engedelmeskedtek; mert Szent Leó kijelentése szerint „nem kemény kényszerűségből szolgálnak ott, ahol a parancsolt dolgot kedvelik”.

18. Az értelem meghódoltatására utolsó és egyszersmind legbiztosabb eszköz, amelyet a szent ősatyák is kiváltképen gyakoroltak, abban áll, hogy legyetek erősen meggyőződve, hogy minden, amit a főnök parancsol, Isten parancsa és akarata. Valamint készek vagytok mindenbe, amit a katolikus vallás tanít, azonnal teljes szívvel beleegyezni, úgy legyetek készek, az akarat szinte önkénytelen ösztönzéséből, melynek az engedelmesség mintegy második természetévé vált, kutatás nélkül mindazt végrehajtani, amit a főnök parancsol. Hinnünk kell, hogy így

cselekedett Ábrahám, midőn a parancsot vette, hogy fiát, Izsákot áldozza fel; így cselekedtek az újszövetségben a szent ősatyák, akikről Kasszián beszél, pl. János apát, aki nem fontolgatta előbb, vajjon hasznos-e vagy nem, amidőn megbízatásához híven, az elszáradt fát egy egész esztendeig nagy és hosszas fáradsággal öntözte; vagy hogy lehetséges-e vagy sem az a parancs, melynek engedelmeskedve, komolyan rajta volt, hogy egy óriási sziklát, melyet sok ember egyesült erővel sem mozdíthatott volna meg, egymaga elhengerítse helyéről. Az engedelmességnek ezen nemét mint Isten előtt kedves dolgot, néha még csodával is megerősítve látjuk. Így pl. (hogy egyéb ismert dologról ne szóljak), Szent Benedek egyik tanítványa, Mór, tavon járt a nélkül, hogy alámerült volna; egy má-

sik, kinek a főnök azt parancsolta, hogy egy nőstény oroszlánt vezessen elő, megragadta azt és elővezette. Ezen mód tehát, amellyel a saját ítéletünket meghódítjuk, és a főnök parancsát kutatás nélkül, mindenben jóváhagyjuk és dicsérjük, a szenteknél mindig szokásban volt s azért mindenki, aki az engedelmségben való tökéleteségre törekszik, kövesse azt mindenben, ami csak nem nyilvánvalóan vétek.

19. Ez által azonban nincs megtiltva, hogy oly esetben, amidőn az előjáróval nem értetek egyet, az Istennel buzgó imában való tanácskozás után véleményeteket a főnök elé terjeszthessétek. Hogy azonban ebben az önszeretet és a saját ítéletek meg ne tévesszen, arra kell ügyelnetek, hogy az előterjesztés előtt, mint azután is, teljesen közömbösek maradjatok,

nemcsak a tekintetben, hogy az illető dolgot megtegyétek vagy abbahagyjátok, hanem arra nézve is, hogy mindent helyeseljeteK és úgy tartsátok legjobbnak, amint a főnök rendeli.

20. Amit eddig az engedelmességről mondtam, azt nemcsak egyesek kötelesek megtartani a főnökkel szemben, hanem az igazgatók (rektorok) és házfőnökök a tartományfőnökkel (provinciális), a tartományfőnök pedig az általános főnökkel (generális), végre az általános főnök azzal, akit Isten az ő elöljárójául rendelt, t. i. Krisztus földi helytartójával szemben. Így lesz megőrizve a helyes viszony az állások között és általa a béke és a szeretet, amelyek nélkül jól rendezett vezetés sem társaságunkban, sem semmiféle egyesületben nem létezhetik. Ilymódon az isteni Gondviselés mindent oly gyönyö-

rűen rendez, hogy mindent, a legalsót a középső, a középsőt a legfelső által céljához juttat. Így van ez az angyalok karaiban, hol az egyik kar a másiknak alárendeltje; így van az égi és egyéb testek kölcsönös és összhangzó viszonyában, ahol azoknak mozgása és keringése a részükre kijelölt helyen a legcsekélyebbig fokozatosan egy magasabb erőből ered. Ugyanez látható a földön, úgy minden, jó törvények által kormányzott államban, valamint az Egyház kormányzatában is, amelynek összes tagjai és különböző hivatalai Krisztus Urunk általános helytartójától függnék. Minél pontosabban megtartják ezt a rendet és fokozatot, annál rendezettebb és jobb a kormányzás. Ellenben általánosan ismeretes, hogy e rend elhanyagolásából sok emberi társadalomban mennyi, fölöttébb káros következ-

mény származik. Ezért legfőbb vágyam, hogy ezen társaságban, melynek vezetését és gondját az Úr részben reám bízta, ez az erény oly szorgalmasan gyakoroltassék és virágozzék, mintha ebben állna társaságunk egész üdve és jóléte.

21. Végre, hogy leveletem azal végezzem, amivel kezdettem, esdve kérlek titeket Krisztusra, a mi Urunkra, aki az engedelmes-ségnek nemcsak tanítója, hanem példaképe is, hogy ezen erényre egész buzgósággal törekedjete és a dicső győzelem után való vágytól és kívánságtól lelkesítve, igyekezzetek magatokon erőt venni, azaz: legnemesebb, de az ellenszegülésre leghajlandóbb lelki erőiteket, t. i. az akaratot és értelmet legyőzni és alávetni, hogy így Urunknak és Istenünknek alapos s igaz ismerete és szeretete szíveteket teljesen magához vonzza és ez az

élet egész pályáján és zarándokútján vezéreljen és kormányozzon mindaddig, míg mind titeket, mind munkálkodástok s példátok által sok másokat, boldogító végcélunkhoz, az örök boldogságra el nem vezet.

Ajánlom magamat buzgó imáitokba.

Róma, 1553 március 26-án.

Vallásos oktató mondások hármass gyöngysora.

**Értékes örökség az Intézet alapítónőjétől,
Ward Máriától.**

I.

**Oktató mondások az Isten iránt való
szeretetről.**

1. Ne elégedjél meg azzal, hogy csak szereted az Istent, hanem igyekezzél egészen beleszeretni; ajándékozd magadat teljesen Teremtődnek, a teremtményeknek pedig úgyszólván csak úgy kölcsönözd magadat.

2. Légy rajta, hogy az Isten dicsőségére és a felebarát javára minden foglalkozáshoz és hivatalhoz alkalmasnak találtassál, de egyikre se vágyakozzál és töre-

kedjél; nekünk csak egy a feladatunk: minden dologban az Isten akaratának teljesítése.

3. Igen rosszul áll a szerzetesnőnek, ha kislelkűnek mutatkozik; hisz tudja, hogy az Isten mindenható, ki mindent javára fordíthat, aki őt végtelenül szereti és ezért semmit sem fog megengedni, ami kárára válhatnék.

4. Ezen társaság igaz gyermekei szokjanak hozzá, hogy ne félelemből, hanem csupán szeretetből cselekedjenek, mivel Istentől a szeretet állapotába hivattak.

5. Zavarodott és levert kedély nem szeretheti az Istent tökéletesen, nem is tehet sok jót az ő dicsőségére.

6. Aki e társaságban az Isten dicsőségére és a felebarát javára sokat akar tenni, annak a közhasznót a magáé elé kell helyeznie.

7. Minden baj egykedvű elviselésére legjobb eszköz: érte Istennek szívből hálát adni.

8. Az Isten akaratának annyira át kell adnunk magunkat, hogy abba magunkat úgyszólván egészen bezárjuk és semmikép se vonhassuk ki magunkat alóla.

9. Aki e társaságban sok jót akar művelni, az önmagában semmit se bízzék, hanem minden bizalmát Istenbe helyezze.

10. A világiak kegyét és tetszését csak annyiban igyekezzünk megnyerni, amennyiben ez hivatásunkat elősegíti, mellyel vele jár, hogy az isteni akarat teljesítése által, minden embert Istenhez és így az örök boldogsághoz iparkodjunk vezetni.

11. Isten szeretetéből necsak a tiltott, hanem a megengedett örömről is szívesen mondjunk le;

sőt örüljünk, ha azoktól mások, akarataikon kívül megfosztanak.

12. Nem mindig szolgálhatunk egyszerre Istennek és egészségünknek, azért ne törődjünk az-
zal, ha testünk valamit azért szenved, hogy Istennek szolgálhasson; sőt élni is egyedül azért kívánjunk, hogy Istennek és Istenért a felebarátnak, az ő isteni tetszése szerint szolgálhassunk.

13. Becsületedet többre becsüld, mint életedet; de mind a kettőt kész légy Krisztus szerelméért elveszíteni.

14. Istenért munkálkodjunk és szenvedjünk, egyébiránt bízzuk magunkat teljesen az ő tetszésére; az ő legszentebb akaratának teljesítése legyen egyetlen kívánságunk és óhajunk.

15. Erőnk és nagyságunk nem a fejedelmek és nagy urak kegyében, hanem abban áll, hogy nyil-

tan és szabadon járulhatunk Isten elé, akitől minden erő és nagyság származik.

16. Naponként gyakorold magadat az isteni szeretetben és örvendezzel, hogy rajtad az Isten akaratata teljesül, még akkor is, ha ami történik, ellenkezik is a te akaratoddal.

17. Ne kívánj semmit, lássék bár mégoly jónak, más módon, csak úgy, amint az isteni akarattal meg egyezik.

18. Legcsekélyebbet se tégy Isten és lelkiismereted ellenére; még akkor sem, ha ezáltal nagy jót vélsz vagy remélsz elérhetni.

19. Istentől nyert tehetségeidet ne rejtsd el az evangéliumi rest szolga példájára, hanem használd fel azokat az ő szolgálatára.

20. Ha az Isten dicsőségének előmozdítására alkalom kínálkozik, ne érd be azzal, hogy mások tö-

rődjenek vele, hanem ha teheted, magad is láss hozzá, mint Mária Magdolna, aki nem érte be azzal, hogy Arimatheai József bebalzsamozta Krisztus testét, hanem maga is ugyanezt a szolgálatot óhajtotta neki tenni.

21. Szégyeld azt állítani, hogy az Isten szolgálatában valami nehezetre esik; minden könnyű annak, aki szeret.

22. Semmivel se érd be, ami kevesebb Istennél.

23. Maradj mindvégig állhatatos az Úr szolgálatában és ne törődjél azzal, hogy hol fogod életedet végezni; mert mindegy, ha valamely kerítés mögött, vagy árokban, vagy az ágyban halsz-e meg; a fődolog az, hogy hűnek találtsátl.

24. Ne szorgoskodjál túlságosan az ideigvalókért, hanem emlékezzél meg az Udvozító mondásáról,

miszerint keressük először az Isten országát és az ő igazságát s a többi mind hozzáadatik nekünk.

25. Az isteni szeretet hasonló a tűzhöz, amelyet elzárni nem lehet; mert lehetetlen az Istent szeretni a nélkül, hogy az ő dicsőségét terjeszteni ne fáradoznánk.

26. Légy mindig élénk és vidám; mert az Úr Isten a jókedvű adakozót kedveli.

27. Az ember boldogsága abban áll, ha az Istennek tetszik; azért egyedül ezt keressük minden tetteinkben.

28. Az isteni szellem nem durva, hanem az minden udvariasságra oktató.

29. Határozottan semmi egyebet ne kívánjunk az Istentől, mint hogy az ő szent akarata történjék velünk és általunk; ezt kérve nem hibázhatunk; mert az nemcsak megnyugvásunkat, hanem a saját

megszentelésünket is magában foglalja.

30. A legméltóságosabb Oltáriszentséget mindig oly áhítattal fogadd és azon szándékkal ajánld fel, mintha útieledelül vennéd magadhoz.

31. Az Istenben való bizalmatlanság úgyszólván megakadályozza őt, hogy kegyelmeit és áldásait velünk közölje; mert valóban nagy hálátlanság is abban nem bízni, akinek gondviselése még a lég madarait is fenntartja.

32. Ha valami kellemes és kedves ér, fordulj azonnal hálával Istenhez, aki e kellemes dologban részesített és emlékezzél meg, hogy e gyönyörűség őbenne végtelen tökéletességben fellelhető.

33. Ha azt hiszed, hogy valaki Isten kegyelmét elhanyagolta és azért félő, hogy elveszíti azt; kérd az Istent, hogy irgalmából ké-

szítse el a te szívedet annak méltó elfogadására, mert a boldogságos Szűz dicsénekében azt mondja, hogy Isten az éhezőket betölti jóval s a gazdagokat üresen bocsátja el.

34. Ha valamely kegyelmet óhajtasz Istentől, kérd azt nagy alázattal, és ha úgy látszik is, mintha téged meghallgatásra sem méltatna, a kánánei asszony példájára maradj mégis gyermeki bizalommal állhatatos az imában és mondd: „Uram, Jézus! bár nem szabad, hogy Izrael fiainak kenyere a kutya elé dobassék, mégis esznek ezek is a morzsákból, amelyek uruk asztaláról lehullanak”; erre talán te is méltó lesz hallani, mint az az asszony: „Nagy a te hited: legyen neked a te akaratod szerint”.

35. Szokjál hozzá, hogy minden kétségedben Szent Pál apostollal

kiálts: „Uram, mit akarsz, hogy cselekedjem?” és amint megismered az Isten akaratát, hajtsd végre azt tökéletesen és önzetlenül.

36. Hogy a mieink Isten nagyobb dicsőségét ne csak a saját tökéletességük, hanem a felebarát lelki java által is előmozdítsák, ne kíméljenek se fáradságot, se szorgalmat alkalmas egyének és a szükséges eszközök megnyerésére, de ezek esetleges hiánya miatt se szomorkodjanak.

37. Minden dolgot rendesen és buzgón végezd s ne elégedjél meg azzal, hogy azok csupán az embereknek tessenek, hanem azon légy, hogy Isten tetszését is megnyerjék.

38. Ne sokat törődjél személyeddél, hanem azokban, ami Istent és az ő dicsőségét illeti, buzgón foglalatoskodjál.

39. Cselekedeteinkben egyedül

az Istent keressük s azért akkor is, midőn senki sem lát bennünket, mindent éppoly buzgón és híven végezzünk, mintha minden ember szeme rajtunk lenne.

40. A mieink gyakran kérjék Istentől hivatásuk valódi szellemét és a kegyelmet, hogy állapotuk erényeiben magukat gyakorolhassák; mert ami az egyik hivatásban dicséretes, a másikban kárhoztatandó lehet.

41. Hivatásodat nagyra becsüld és mindenekfölött szeresd; mert azt mondja az örök Igazság az evangéliumban, hogy az, aki a parancsolatokat megtartja és tanítja, nagy leend a mennyek országában.

42. Lehetetlen Istennek és a világnak egyszerre szolgálni, maga az édes Üdvözítő mondja: „Aki nincs velem, az ellenem van”.

43. Ne adj hitelt a balga világ-

nak, hogy az erény gyakorlata nehéz, hiszen az örök Igazság mondja: „Az én igám édes s az én terhem könnyű.”

44. Ha az önmegtagadás és akaratod legyőzése nehéznek és bajosnak tetszik, jusson eszedbe, hogy ezt hivatásodnál fogva elvárja tőled az Udvözítő, midőn így szól: „Aki utánam akar jönni, az tagadja meg magát, nap-nap után vegye fel keresztjét és kövessen engem.” E megemlékezés az ő akaratára minden nehézséget édessé tesz, úgy, hogy Dávid prófétával felkiálthatsz: „Parancsolataid útján fogok szaladni, mert kiáltgítottad szívemet.”

45. Aki ezen intézetben hivatásának megfelelően akar Istennek szolgálni, annak szükségképen szeretnie kell a keresztet és Krisztusért sok szenvedésre kell készen lennie.

46. Szerezz magadnak barátokat az égben és tedd szószólóiddá az egész mennyei sereget.

II.

Oktatások a felebaráti szeretetről.

1. A mieink a leggondosabban ügyeljenek arra, hogy mások, főleg szerzetesek hibáiról sohase beszéljenek; egymás ellen ne zúgólódjanak, hanem a szeretetet, mint társaságunknak sajátos erényét sértetlenül megőrizték.

2. Felebarátodnak nem annyira tetszeni, mint inkább használni igyekezzél.

3. Ne közölj barátoddal semmi olyat, ami ártalmadra lenne, ha ő valamikor ellenségeddé válnék.

4. Soha nem lehetsz valóban tökéletes, ha mások tetteire, amelyekhez semmi közöd, ügyelsz.

5. Ha másokon valami helytelent látsz, igyekezzél azt jó magaviseletereddel helyrehozni; a hibázót azonban meg ne vesd, sőt inkább részvéttel légy iránta, magadban pedig kelts üdvös félelmet, meg-gondolván azt, amit a Szentírás mond: „Aki magát állani gondolja, vigyázzon, hogy el ne essék.”

6. A jó tanácsra szívesen hallgass, túlzottan bizalmas azonban ne légy, csupán az esetben, ha tudnád, hogy az illető egyén olyan, akitől lelki hasznót remélhetsz.

7. Ha valakinek szolgálatot teszel, tedd azt szívesen és ne kellettlenül, nehogy annak, akinek teszed, méltán visszatessék.

8. Ha valaki megsértett, közeledjél hozzá barátságos szavakkal; ilymódon megbékíted őt és magadat.

9. Buzgón törekedjél a jótevők iránt hálás, ellenségeid iránt sze-

retetteljes, a háziakkal szemben szolgálatra kész s mindenki iránt udvarias lenni.

10. Ha felebarátunkban hibát látunk, mutassunk ugyan visszatektséget a hiba, de nem a személy iránt; a hibát kárhoztassuk, de nem azt, aki elkövette; gondoljuk meg, hogy Isten mennyire szereti őt, mily méltányos tehát, hogy mi is szeressük.

11. A mieink oly udvariasak legyenek egymás iránt, mintha idegenek volnának; de egyszersmind oly gyöngédek és szeretetteljesek, mint ahogy legbensőbb barátaikkal szoktak érintkezni.

12. Az emberek dicséretét és szeretetét törekedjenek inkább kiérdemelni, mintsem azokból részt kérni.

13. Szeretetedet mindenkor az Istenre építsd; azután légy hű ba-

rátodhoz és életednél is többre becsüld őt.

14. Légy mindenkinek mindene, hogy így mindenkit megnyerj Istennek és amennyire lehet, törekedjél mindenkit kielégíteni.

15. Szorgalmasan imádkozzál elhalt barátaidért, mert az igazi barátság a szükségben ismerhető meg.

16. Társalgásaid mindenkor olyanok legyenek, hogy hallgatód azokból hasznót merítsenek; de egyszersmind oly alakban tartva, hogy színe se legyen annak, mint ha másokat oktatni akarnál.

17. Minden tetteredben mutass háttározottságot s ne igyekezzél kiválsólag kedvére tenni azoknak, akik neked engedelmességgel tartoznak; még kevésbbé ereszkedjél velük szóvitába vagy versengésbe, ha akaratoskodnak vagy ellenszegülnek.

18. Ha valakit megintesz, barátságos és szelíd szavakkal tedd azt; mert így többet érsz el, mint kemény és parancsoló hanggal.

19. Minden embert szeress, de nem tenmagadért, hanem az Istenért.

20. Senki se higgye, hogy szereti az Istent, ha felebarátja iránt ellen-szenvet táplál szívében, amint ez kitűnik Szent János szavaiból: „Aki nem szereti felebarátját, akit lát, hogyan szeretheti az Istent, akit nem lát?”

21. Szeresd a magányt és kerüld, amennyire teheted, a világiakkal való szükségtelen társalgást, mert Isten a Szentírásban mondja: „A pusztába vezetem őket és szívükhöz szólok.”

22. Az erényt ne annak tehetősége vagy méltósága szerint becsüld és ítéld meg, aki téged arra int, hanem a szerint, aminő az

erény magában véve; mert Isten minden ember által szólhat hozzánk és az értelmes szívesen tanul mindenkitől, még az együgyűtől is.

23. Ne légy részrehajló, mert különben elhagy Isten s az emberek is.

24. Engedni nagyobb lelki erőt kíván, mint sok szóbeli vitatkozás; mert nehezebbére esik a természetnek önmagát és hajlamait legyőznie, mint másokat.

25. Egykönnyen meg ne botránkozzál mások tettein, mert szándékukat nem tudhatod; hanem szokjál hozzá a látottat és hallottat jóra magyarázni.

26. A szegényekhez légy részvevő, irgalmas és ha módodban áll, bőkezű s ne mondd őket koldusoknak.

27. Habár a lelkek megtérítése fölötte kedves dolog Isten előtt, a tökéletességet minden emberben

mégis annyira kedveli, hogy a legcsekélyebb vétket sem engedi meg, habár ezzel az egész világot megtéríthetnők is.

28. Ha kénytelen vagy büntetni, tedd ezt úgy, hogy a megbüntetett javuljon, ne pedig elkeseredjék.

29. Senkitől se vond el azt, amit szeret, hacsak helyette még kedvesebbet nem adhatsz neki.

30. Hivatásunkban a lelkekért való buzgóság többre becsülendő, mint a látomások és elragadtatások; mert a buzgóságra szükségünk van, azok mögött azonban igen könnyen a gonoszlélek ámitása lappanghat.

31. A mieink legyenek buzgók, mint az apostolok, lelkileg összeszedettek, mint a remeték, hogy a saját, mint felebarátjuk üdvéről gondoskodhassanak.

32. A mieink közt semmiféle visszaélést, annál kevésbbé vétket

meg ne tőrjünk, hanem mindnyájan, az öregek csak úgy, mint a fiatalok, kellő módon bűnhődjenek; mivel máskép, a túlságos elnézés következtében, az erények helyett inkább a vétkek kerekedhetnének felül.

33. Igyekezzünk mindenkinek jó példát adni; mert ha Krisztus e parancsa folytán: „Úgy világoskodjék a ti világosságtok az emberek előtt, hogy azok jó cselekedeteiteket lássák és dicsérjék az Atyát, aki a mennyekben vagyon”, minden ember köteles példás életet élni, mennyivel inkább kötelességünk ez nekünk, kiket Isten arra hívott meg, hogy az ő dicsőségét terjesszük és felebarátunkat az üdvösségre vezessük.

34. Nagyobb kegyelem a lelkeket az üdvösségre segíteni, mint vértanúhalált szenvedni.

III.

Okítások önmagunk szeretetéről.

1. Tégy jót, de a jót jól tedd.
2. Tedd, amit teszesz; vagyis minden szorgalmadat és egész figyelmedet csakis arra az egyre irányítsd, amivel éppen foglalkozol és ne törődjél semmi egyébbel; mintha más dolgod nem is volna s végezd azt jól és tökéletesen.
3. Semmiféle ügyet se vállalj el, melyről nem bízol magadban, hogy becsülettel bevégezhessed.
4. Sohasem élhetsz nyugodtan és elégedetten, míg hajlamaid valamely helyhez vagy személyhez rendetlenül vonzanak.
5. Bárhol vagy, emlékezzél meg, hogy nem a hely, hanem a gyakorlat tesz szentté.
6. Az erény csak azoknak nehéz, kik azt nehéznek tartják.

7. Az ingadozók sohasem fognak sem az erényben eléggé haladni, sem a szerzetesi állapotban sokat tenni; az önhittek pedig sohasem maradnak mindvégig állhatatosak.

8. Aki nem szívesen marad otthon, annak a kijárás káros.

9. Aki elégedetlen azzal, amit neki parancsolnak, az más hivatatra sem lesz alkalmas.

10. Akik azt akarják tenni, amit nem kell tenniök, azoknak később azt kell tenniök, amit tenni nem akarnak.

11. Az önző rendesen csak arra gondol, hogyan húzhat hasznot a maga részére és csak nehezen tesz olyat, ami másnak van kedvére vagy javára, hacsak abból tiszteletet és hasznot nem vár, melyre Istennél és embereknél újra törekszik.

12. Ha olyat parancsolnak, amit magadnak kell megtenned és meg

is tehetsz, ne vedd ahhoz senki másnak segítségét igénybe.

13. Teendőidet végezd, amennyire lehet, híven és szorgalmasan; de ne aggódjál túlságosan a felől, hogy minő lesz eredményük, veszedelmesek lesznek-e azok, vagy sem, hanem mindezt bízd a jó Istenre.

14. Semmihez se fogj meggondolatlanul és elhamarkodva, hanem minden dolgot éretten és jól fontold meg, nehogy később megbánásra legyen okod.

15. Aki túlságosan bízik önmagában, gyakran fog hibázni, gőgösök időnként elessenek és ekként önismeretre jussanak.

16. A látszólag erényest nehezebb önismeretre vezetni, mint a nagy bűnöst; amiért üdvösségét illetőleg nagyobb veszélyben forog, mert ilyenről mondá Isten ama borzasztó szavakat: „Mivel

sem hideg, sem meleg nem vagy, elkezdelek kivetni szájamból."

17. A szerzetes semmiféle kihágást se tartson csekélynek; mert aki sokat nyert, attól sok is követeltetik s aki csekély hibáktól nem fél, az nemsokára nagyobbakba esik.

18. Aki tiszta és szenny nélkül akar maradni, az kerülje a rossz alkalmakat; mert aki szurkot fogdos, lehetetlen, hogy magát be ne szennyezze.

19. Őrizkedjél a rossz példaadástól, mert ezzel nemcsak az Istent bántod meg, hanem mind a saját, mind felebarátod lelkét kárba döntöd.

20. Sohase tartsd magad győztesnek, csak ha önmagadat sikerült legyőznöd.

21. Vétkeidet kiirtani és nem eltitkolni törekedjél.

22. Amíg e siralomvölgyében

élünk, folyton botlunk és esünk; azért szükségesek mindenkor a szellemi fegyverek, hogy az ellenség erőt ne vehessen rajtunk.

23. Aki az erényben gazdagodni akar, az ne mulasszon el egy alkalmat sem annak gyakorlatára.

24. Aki jól akar parancsolni, az tanuljon meg előbb jól engedelmeskedni.

25. Ha valamely ügyben véleményedet akarják hallani, fejezd ki azt őszintén és hagyd abba a dolgot, semmit se törődve annak végével.

26. Ne beszélj meggondolatlanul és elhamarkodva; ne ugorjál egyik tárgyról a másikra, hanem fejezd be az egyik mondatot, mielőtt a másikba kezdenél.

27. Ne légy szűkkeblű, hogy titkot ne tudj tartani és amit hallasz, azt azonnal másoknak elbeszéd.

28. Olyat mondani, amit nem ér-

zünk: ravaszság; mindent elmondani, amit érzünk: balgaság.

29. Szeresd és mondd mindenkor az igazságot.

30. Olyannak mutasd magad, aminő vagy s olyan légy, aminőnek látszani kívánsz.

31. Ne tettesd magad tudatlan-nak, hogy a tudós kedvét megnyerjed; de ne restelj mindenkitől tanulni, mert Isten az egyszerűséget kedveli, nem pedig a tudatlanságot.

32. Ha valaki sokat beszél rokonairól, ez annak a jele, hogy még mindig ragaszkodik a világhoz; azért a mieink ezt szorgosan kerüljék.

33. A mieink közt nemcsak az életmódban, hanem minden mozgásban, a társalgásban s a felebaráttal való érintkezésben is oly egyformaság uralkodjék, hogy aki az egyiket látta, mintha mindnyá-

ját látta volna, mert hivatásunk legszebb dísze: az egyetértés és egyformaság.

34. Ha úton vannak, különös gondot fordítsanak az épületeségre, mind mozdulataikban, mind ruházatukban s azért tisztán s ne szakadt ruhában távozzanak hazulról.

35. Valamint a szomjas mohón nyeli az italt, úgy az, aki a tökéletesség után vágyakozik, örömmel fogadja a figyelmeztetéseket; legyenek bár azok édesek vagy keserűek.

36. A mieink valódi és hősiek erényekre törekedjenek, ne pedig gyöngéd vigasztalást és édességet keressenek; óvakodjanak minden sükségtelen, kíváncsi s a tökéletességre éppen nem alkalmas kérdezősködéstől; s ne panaszkodjanak olyanoknak, akik rajtuk nem segíthetnek.

37. A mieink őrizkedjenek minden rendetlen szomorúságtól s mutassanak mindenkor vidám kedélyt, nehogy a világiak bánatos külsőnk után ítélve, hivatásunkban való boldogságunk felől kételkedhessenek.

38. A főnöknő ne legyen lágy szívű s ne hagyja magát mindjárt mindenre rábeszélni, különben sok rendetlenség támad a házban.

39. Hivatásunkban vidám kedély, jó észtehetség s az erényekre való hő vágyakodás kívántatik; a három közül azonban legszükségesebb a vidám kedély. Azért, mielőtt a főnöknők valakit fölvennének, főleg arra ügyeljenek, hogy ez a tulajdonság megvan-e az illetőben.

40. A mieink sohasem fognak elégedetten élni, ha nem törekszenek a főnöknővel egy akaraton és egy véleményen lenni.

41. Az intéseket fogadjuk hálás szívvel és ne gondoljuk, hogy ez vagy amaz ellenszenvből panaszolt be bennünket s ne legyünk e miatt barátságtalanok iránta; mert ez annyi volna, mint az üdvös orvosságot méreggé változtatni.

42. Akit Isten jó természettel, vagyis jó tehetséggel és hajlamokkal áldott meg, ne fojtsa el azokat, hanem csak jó célra irányítsa.

43. Ifjúságodban sok kincset gyűjts erényekből és jó szokásokból, hogy öregségedben ezekből élhess és belőlük vigasztalást méríthess.

44. Szíved békéjét semmi, még vétkeid se zavarják meg; hanem ha ilyet követnél el, alázd meg magadat Isten előtt és mondd: „Ó Uram, most magamtól cselekedtem, mert vétkezés a tulajdonom; cselekedjél most te, jóságos Istenem, magad szerint és bocsáss

meg, mert a te tulajdonod mindenkor az irgalmasság és kímélet; azért ne hagyj bűnben élni." El-ested ilymódon az erény magasabb fokára segít.

45. Aki semmi rosszat sem akar tenni, kerüljön mindent, mi őt arra vezethetné.

46. Egy napot se engedj elmúlni a nélkül, hogy valamiben tenmagadat hősiezen meg ne győztetd volna.

47. Sohase tétovázzál, ha Isten dicsőségeről van szó, hanem a királyi prófétával szólj: „Az uralkodó fejedelmek színe előtt szólok s megfélemlíteni nem hagyom magamat.”

48. Szavad annyit érjen, mint maga a tett; azért ne légy hirtelen az ígéretben, de hű az ígéret megtartásában.

49. Az erény útja megállapodást

nem tûr; aki előre nem halad, az visszamarad.

50. Igen szép, de ritka, hogy az ifjú ájtatos, az öreg türelmes s a beteg vidám legyen.

51. Amily nagy benned az őszinteség, oly mértékben teszel szert egyéb erényekre is.

52. Ne halogasd feltételeidet, ha azok kivihetők, meggondolván azt, hogy örök boldogságod a jelen pillanattól függ.

53. Ha hibáidon kívül utasíttatol rendre, jusson eszedbe, hogy ám-bár ezúttal igazságtalanul szenvedsz, mégis más, előbbi hibáidért megérdemelted azt; — azért ne mentegesd magad, hacsak nem kérdeznek, amely esetben valld meg az igazságot.

54. A hősies lelkület nagy előnye az erénynek; azért boldog, aki Istentől ezt az adományt nyerte.

55. A hűség nem annyira a nagy,

mint inkább a kis dolgokban dicséretes; kitűnik ez az Üdvözítő szavaiból, amidőn az Evangéliumban mondja: „Rajta, te jó és hű szolga, mivel a kevésben hű voltál, sok fölé helyezlek; menj be a te Uradnak örömébe.”

56. Az előző hibákért legjobb elégtétel ezentúl munkáink alázatos szorgalommal való teljesítése.

57. Hagyjuk el a világot, mielőtt az elhagyna bennünket; mert rossz volna csak akkor adni magunkat az Istennek, amidőn a világnak már nem kellünk.

58. Hiú félelem és rendetlen szeretet a női nem romlása.

59. Az önmegtágadás mindenkinek szükséges; mert ennek híjával sem a világban, sem a szerzetes életben nem férünk össze az emberekkel, annál kevésbé juthatunk nagy tökéletességre. A mennyek országa erőszakot szen-

ved s csak az erőszakosok ragadják magukhoz azt.

60. Szent Alajostól tanuljuk meg minden dolgunkat oly tökéletesen és buzgón végezni, mintha utolsó dolgunk volna az életben; ekkép nyert ő Istentől néhány év alatt oly nagy jutalmat, aminőt mások évek hosszú során át sem érdemeltek.

61. Használj fel minden alkalmat, amelyet a jó Isten a lelki életben való előhaladásodra ad, mert ő semmit sem tesz hiába és bölcs szándék nélkül; azért szigorú számadást is vesz tőled, a drága időnek minden rosszul felhasznált pillanatáról.

62. Ha valamely erényes és Isten dicsőségére szolgáló tett véghezvitelére vágyat érzel, de alkalmad nincs hozzá, akkor örülj, ha azt helyetted mások teszik meg; mert mindegy, akárki teljesíti a

szolgálatot, csak Isten dicsőségére válják az.

63. Sohasem érsz el a tökéletességre, ha buzgón nem imádkozol és Isten színe előtt nem jársz.

64. Aki hibái miatt sokat nyugtalankodik, az nyilván igen sokat bízik saját erejében; azért Isten megengedi az ilyen hibákat, hogy magunk helyes ismeretére jussunk.

65. Ami belsőleg megzavar és nyugtalanít, az nem Istentől ered; mert az isteni szellem nyomában mindig béke és édes nyugalom fakad.

66. Az erény útján ne légy ingadozó, hanem állhatatos; mert nem az, aki jól kezd, hanem az, aki mindvégig állhatatos marad, üdvözl.

67. Ha éltünk folyamán Isten kedvében járni törekszünk, akkor majd halálos ágyunkon ő is vigasztalásunkra siet.

68. Iparkodjál mindig úgy élni, hogy minden pillanatban készen légy a halálra; mert ahova a fa esik, ott marad az egész örökkévalóságban.

A lelkiismeret-számadásra vonatkozó utasítás.

A számadásra készülő vizsgálja meg magát:

1. A lelki gyakorlatokat illetőleg:

Ápolja-e szívében kellőleg az Üdvözítő és az Istenanya iránt való szeretetet?

Pontosan megtartja-e az előírt imaidőt és nem rövidíti-e meg szükség nélkül egyik vagy másik imagyakorlatot?

Igyekszik-e a hallgatás hűséges megtartásával megőrizni a lelki összeszedettséget? Hogyan áll a jószándék dolgában?

Meg szokott-e köszönni mindent a jó Istennek s gondjait neki ajánlja-e imáiban?

Gyakorolja-e magát kitartóan, hogy mindenben csak Isten leg-szentebb akaratát lássa?

2. A szeretetet illetőleg:

Őszinte szeretettel és megértés-sel közeledik-e mindenkihez?

Igyekszik-e a testvéri szeretetet elősegíteni és *nem ássa-e azt alá szeretetlen beszéddel vagy be-sűgással?*

Megtartja-e a hallgatást és ma-gánbeszélgetéssel vagy bizalmas-kodással nem sérti-e meg a szere-tetet?

3. Az önmegtagadást illetőleg:

Elsősorban az önakaratnak és önszeretetnek ellentmondva gya-korolja-e a belső önmegtagadást?

Gyakorolja-e a külső önmegta-gadást, különösen komoly, rend-szeres munkával?

Igyekszik-e a hit világosságánál nagyra becsülni a napi kereszteket?

4. *A szent fogadalmakat illetőleg:*

a) *Az engedelmisségben:*

Törekszik-e arra, hogy az előjárókban az Udvözítőt lássa és ne kik emberi tekintet nélkül engedelmeskedik-e?

Pontos-e?

Törekszik-e arra, hogy az értelem engedelmisségét is gyakorolja?

b) *A szegénységben:*

A szegénység hatásait szívesen és türelemmel viseli-e?

Távoltartja-e szívét minden földiekhez való ragaszkodástól?

c) *A tisztaságban:*

Igyekszik-e legyőzni minden rendetlen szeretetet?

Hogyan gyakorolja a szerzetesi illem szabályait?

Fékezi-e kellőképen szemeit és a szórakoztató olvasmányoknál hogyan tagadja meg magát?

5. Vannak-e különösebb kísértései?

Szereti-e hivatását?

Gyakorolja-e a részleges lelki ismeretvizsgálatot?

I. Minta.

Első fogadalom az általános főnöknő jelenlétében.

Mindenható örök Isten! Én, N. N. (vezeték-, szerzetesi és keresztnév), jöllehet isteni színed előtt teljesen méltatlan vagyok, mégis bízva véghetetlen jóságodban és irgalmasságodban s égve a vágytól, hogy neked tökéletesen szolgálhassak, a Boldogságos Szűz Mária és az egész mennyei udvar előtt isteni Felségednek, általános főnöknőnk kezébe, a Boldogságos Szűz Mária Intézetében, az Apostoli Szentszéktől jóváhagyott szabályok és konstitúciók szerint *egy évre szegénységet, tisztaságot és engedelmességet fogadok.* Ugyan-

ezen engedelmességi fogadalom alapján ígérem, hogy az ifjúság javát teljes erőmből elősegítem.

Amiért is alázatos szívvel mérhetetlen jószágodhoz és kegyességedhez fordulok és az Úr Jézus Krisztus szentséges Vérére kérlek, hogy ezt az égő áldozatot tőlem elfogadni méltóztassál; és amint kegyesen vágyat ébresztettél bennem, hogy ezt az áldozatot neked bemutassam, úgy add bőséges malasztodat, hogy fogadalmaimhoz hű maradhassak.

Budapesten, az Intézet . . . templomában, . . . év . . . hó . . . nap.

Sr. N. N.

Átvette: *M. N. N.*

II. Minta.

Első fogadalom a tartományfőnöknő vagy rendi tanácsos jelenlétében.

Mindenható örök Isten! Én, N. N. (vezeték-, szerzetesi és keresztnév), jöllehet isteni színed előtt teljesen méltatlan vagyok, mégis bízva véghetetlen jóságodban és irgalmasságodban s égve a vágytól, hogy neked tökéletesen szolgálhassak, a Boldogságos Szűz Mária és az egész mennyei udvar előtt isteni Felségednek, tartományfőnöknőnk (rendi tanácsosunk), mint általános főnöknőnk helvettesének kezébe a Boldogságos Szűz Mária Intézetében, az Apostoli Szentszék-től jóváhagyott szabályok és konstitúciók szerint *egy évre szegénységet, tisztaságot és engedelmességet fogadok*. Ugyanezen engedelmességi fogadalom alapján ígérem,

hogy az ifjúság javát teljes erőmből elősegítem.

Amiért is alázatos szívvel méretetlen jószágodhoz és kegyességedhez fordulok és az Úr Jézus Krisztus szentséges Vérére kérlek, hogy ezt az égő áldozatot tőlem elfogadni méltóztassál; és amint kegyesen vágyat ébresztettél bennem, hogy ezt az áldozatot neked bemutassam, úgy add bőséges malasztodat, hogy fogadalmaimhoz hű maradhassak.

Budapesten, az Intézet . . . templomában, . . . év . . . hó . . . nap.

Sr. N. N.

Átvette: M. N. N.

III. Minta.

Első fogadalom a házfőnöknő vagy tanácsos jelenlétében.

Mindenható örök Isten! Én, N. N. (vezeték-, szerzetesi és keresztnév), jóllehet isteni színed előtt teljesen méltatlan vagyok, mégis bízva véghetetlen jóságodban és irgalmasságodban s égve a vágytól, hogy neked tökéletesen szolgálhassak, a Boldogságos Szűz Mária és az egész mennyei udvar előtt isteni Felségednek, főnöknők (tanácsosunk), mint általános főnöknők megbízott helyettesének kezébe, a Boldogságos Szűz Mária Intézetében, az Apostoli Szentszéktől jóváhagyott szabályok és konstitúciók szerint *egy évre szegénységet, tisztaságot és engedelmességet* fogadok. Ugyanezen engedelmességi fogadalom alapján ígérem, hogy az

ifjúság javát teljes erőmből elősegítem.

Amiért is alázatos szívvel mérhetetlen jószágodhoz és kegyességédhez fordulok és az Úr Jézus Krisztus szentséges Vérére kérlek, hogy ezt az égő áldozatot tőlem elfogadni méltóztassál; és amint kegyesen vágyat ébresztettél bennem, hogy ezt az áldozatot neked bemutassam, úgy add bőséges malasztodat, hogy fogadalmaimhoz hű maradhassak.

Budapesten, az Intézet ... templomában, ... év ... hó ... nap.

Sr. N. N.

Átvette: M. N. N.

Megjegyzés: A két vagy három évre szóló fogadalomújításnál szintén a fenti minták egyikét használjuk azzal a különbséggel, hogy az egy év helyett két, illetőleg három évet mondjunk.

IV. Minta.

Örök fogadalom az általános főnöknő jelenlétében.

(Ugyanezt használják az örök fogadalmasok
félévi fogadalomújítás alkalmával.)

Mindenható örök Isten! Én, N. N. (vezeték-, szerzetesi és keresztnév), jóllehet isteni színed előtt teljesen méltatlan vagyok, mégis bízva véghetetlen jóságodban és irgalmasságodban s égve a vágytól, hogy neked tökéletesen szolgálhassak, a Boldogságos Szűz Mária és az egész mennyei udvar előtt isteni Felségednek, általános főnöknőnk kezébe, a Boldogságos Szűz Mária Intézetében, az Apostoli Szentszéktől jóváhagyott szabályok és konstitúciók szerint *örökre szegénységet, tisztaságot és engedelmességet* fogadok. Ugyanezen engedelmességi fogadalom

alapján ígérem, hogy az ifjúság javát teljes erőmből elősegítem.

Amiért is alázatos szívvel mérhetetlen jószágodhoz és kegyességedhez fordulok és az Úr Jézus Krisztus szentséges Vérére kérlek, hogy ezt az égő áldozatot tőlem elfogadni méltóztassál; és amint kegyesen vágyat ébresztettél bennem, hogy ezt az áldozatot Neked bemutassam, úgy add bőséges malasztodat, hogy fogadalmaimhoz hű maradhassak.

Budapesten, az Intézet . . . templomában, . . . év . . . hó . . . nap.

M. N. N.

Megjegyzés: Ha a tartományfőnöknő, rendi tanácsos vagy házfőnöknő veszi át a fogadalmat, akkor a II., illetőleg a III. minta szerint változik a szöveg, a szerint, hogy ki a fogadalom átvevője.

